

СССР-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Вөдхөвнө Сөвөдэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэв 20 мүнэгэ.

Манай ороной арадуудай хани барисанай ба алдар солын бата хэрэм, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай эбдэршэгүй түшэг тулгуури— Советскэ Социалистическэ Республиканыудай агууехэ Союз мандаха болтогой!

(Агууехэ Октябрьскэ социалистическэ революциин 35 жэлэй ойдо КПСС-эй ЦК-гэй Урянуудтаа).

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МҮРЫСӨӨНЭЙ ТУГЫЕ УЛАМ ДЭЭРЭ ҮРГЭЭ!

Боложо үнгэрэн Ленин— Сталин XIX сьезд дээрэ хүгжөөхэ табандахи тэсүб түсүб тушаа директивнэ баталагдан абгаһан байна. Советскэ Союзай шэнэ табанжээтүб хадаа ажахын ба культурнэ амгалан байгуулалтын үнэ. Тэрэниие дүүргэлгэ дэлхэй дээрэ эб найрамдажүүлхэдэ ехээн нэмэри бүхы прогрессивнэ хүн түрэгэ итгэл найдабари ба Эхэ үбэ болохо манай Союзай табандахи улам бадаруулхад дүүргэхэ, коммунизм тээшэ общественнэ зорихон харгы дэвэ алхам болохо байна.

Социализм ба коммунизмэе байгуулахэ коммунистическэ метод байн туладан манай общественнэ гүрэнэй ба партиин организационууд социалистическэ мүрысөөе, — арад зоний энэ патриотическэ үүсхэлые бүхы хэмжээгээр дэмжэн дэлгэрүүлхэ ёһотой.

Социалистическэ мүрысөөн зүндэ, минн лэ байн үрэ дүнгүүдэ харуулахэ юм гэжэ наһанай хэрэггүй. Социалистическэ байгуулалтын дүй дүршэл юу харуулаб гэжэ, партиин, профсоюзна, комсомольскэ болон бэшэ организационуудай талаһаа мүрысөө дэлгэрүүлгэдэ банаала дүүрэнээр табанд лэ, найнаар эмхидхэлд лэ байн сагтан байн үрэ дүн туйлагдадаг байна. Гэхэтэй хамта, мүрысөө эмхидхэлгэдэ ёһо тэдгээр хандадаг, тингэжэ дэмн хоонон шууя татадаг, энэ хэрэгые хизаарладаг баримтанууд али олон үзэгдэдэг.

Социалистическэ мүрысөөндэ иимээр хандалга болбол хүн зоний эдбхи хэшээлые хоонон шашалдагаар нэлүүлэн үгы хэвн ябадал болохо гэшээ. Тиммэнэ энэ мэтын хойрог хандалга эрид шууд буррушаагдаха ба хэжээлдэхэ ёһотой.

Табандахи табанжэлэй агууехэ зорилгонуудые шиндхэлгэдэ зориулагдан дэлгэрэн бугдээралай социалистическэ мүрысөөндэ партиин, гүрэнэй ба общественнэ организационууд үдэр бүри, анхаралаа зааханшье һуларуулалгүйгөөр, хүтэлбэрлэхэ ёһотой. Мүрысөө үргэн ехэ далайсатой болгохын түлөө, тэрэниие үрэ ехэтэй болгохын түлөө, бүхы арга хэрэгсэлнүүдэе хэрэглэхэ шуухала. Тусгаарлабад, мүрысөөнэй дүнгүүдэе сэг соонь гаргахы, уялганууды дүүргэлгые шалгахы ба зүбшэн хэлсэхэ, түрүүшүүлэй туйлаһанууд ба дүй дүршэлые олонитын дунда тарааха хэрэг эмхидхэхэ хэрэгтэй.

«Парти ба правительствын заабаринуудаар зохогдоһон табанжэлэй түсүбэе советскэ хүнүүд үйлдбэрин эдбхиин, табандахи сталинскэ табанжэлэй иладын түлөө бугдээралай социалистическэ мүрысөөнэй хүсэтэ шэнэ дэбжэлтээр утгата байна.

Шэнэ табанжэлэй түсүбэе амжалтатгайгаар дүүргэлтэ ба үлүүлэн дүүргэлтые хангахын тула советскэ хүнүүд өөздынгөө хүсэ шадлые хайрлахгүй. Коммунистическэ партиие тойрон, өөрингөө инаг вожь ба багша агууехэ Сталиниие тойрон нигтаар жагсаган советскэ арад урагшаа, коммунизм тээшэ этигэл найдабаритайгаар зорихо ябана», — гэжэ 1951—1955 онуудта СССР-ые хүгжөөхэ табандахи табанжэлэй түсүб тушаа партиин XIX сьездын директивнүүд гэлэн элидхэл соогоо Госпланын түрүүлгэш хүнэр М. З. Сабуров хэлэв ёһн.

Советскэ Союзай ажалшад! Табандахи табанжэлэй түсүбэе дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө бугдээралай социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлгэ! Арадай ажахын шэнэ хүсэтэ дэбжэлтын, арадай материална ажана байдалай ба культурнэ ургалтын түлөө, Советскэ гүрэнэй хүсэ шадлай саашанхи бэхжилтын түлөө тэмсэгтэй! — гэжэн Ленин — Сталинын партиин ЦК-гэй Урял олон миллион советскэ хүнүүдээр халуунаар дэмжэгдэхэ байхал.

Түнхэнэй ба Кыренскэ машинно-тракторна станцинуудай трактористнууд, заһабарилгын хүдэлмэришэд, комбайнернууд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ УЯЛГАНУУД

1951—1955 онуудта СССР-ые хүгжөөхэ табандахи табанжэлэй түсүб тухай Коммунистическэ партиин XIX сьездын директивнүүдэе бидэнэр, Түнхэнэй аймагай механизаторнууд, бүхы оломилион советскэ арадтаа хамта өөрингөө хүсэн түгээ социалистическэ Эхэ оройногго түлөө тон ехэ байртайгаар ба омогорхолтойгоор утгаабди. Бидэнэр Ленин — Сталинын агууехэ партияда, манай сэсэн мэргэн вожь ба багша Иосиф Виссарионович Сталинда инаг дуратай ба баясхалантай байнабди. Гансал манай орон дотор, социализмын илаһан орон дотор, коммунистическэ байгуулалтын нимэ һүр ехэтэ далайса—Сталинскэ шэнэ табанжэл соо хараалагдаха болохо байна. Партиин сьездын директивнүүд соо шэнэ табанжэлэй түсүбэй гол шуухала даабаринууд бэшгэдэнхэй. Энэ түсүб хадаа социализмаа коммунизм тээшэ хүтэлгэтынгөө замаар манай ороной урагша дабшанан шэнэ, эхээн алхам болоно. Энэ түсүб хадаа СССР-эй экономикын бүхы халбаринуудай шэнэ хүсэтэ ургалтые тодорхойло, арадай материална ажана байн ба культурна байдалай саашанхи нилээд ехэ ургалтые хангахы байна.

Шэнэ табанжэлэй түсүб — манай ороной амгалан байгуулалтын түсүб, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө советскэ арадай тэмсэлэй түсүб мүн.

Энэ түсүб хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй урда ехэнүүд ба харюусалгатай зорилгонуудые табана. Хүдөө ажахын бүхы культурануудай ургасые дээшлүүлгэ, нитын малай ашаг шэмэ үгэлгые нилээд дээшлүүлхэтэйгээ хамта тэрэнэй тоо толгойе саашадач олошоруулга, колхозуудай нитын ажахые улам бэхжүүлгэ ба хүгжөөхэ, хүдөө ажахыда түрүү техникэ ба агрокультура нэбтэрүүлжэ, совхозуудай болон МТС-үүдэй хүдэлмэриие хайжаруулха зэргээр газартаряалангай ба малажалай валовой болон товарна продукцияе дээшлүүлгэ хадаа саашадаашье хүдөө ажахын гол шуухала зорилго зангаараа үлэнэ гэжэ табандахи табанжэлэй түсүб тухай сьездын директивнүүд соо хэлэгдэн.

Бидэнэр, Түнхэнэй аймагай механизаторнууд, партиин ба нүхэр Сталинай эдэ эрилтэнүүдэе үшөөл хангалтагуйгөөр дүүргэнбди гэжэ хэлэхэ ёһотойбди. Байгша ондо тракторна хүдэлмэринүүдэй түсүбэе бүхы дээрнэ дүүргэбэшье, намарай пар хахалалгын, үбэ сабылалгын ба тээжэл бэлдэхэгийн талаар шуухалы шуухала даабаринуудаа бидэнэр дүүргэгээбди.

Коммунистическэ партиин XIX сьездын шиндхэбэринүүдэе халуунаар хайшаагаад, хүдөө ажахын бүхы халбаринуудые хүгжөөхын

тула машинно-тракторна станцинууд найнаар хүдэлмэрилэхэ ёһотой гэжэ мэдэрээд, бидэнэр, Түнхэнэй ба Кыренскэ МТС-үүдэй механизаторнууд, ерэхэ 1953 ондо машинно-тракторна паркыгаа хүдэлмэриие нилээд хайжаруулхабди, энэ зорилгоор заһабарилгыенэ эмхитэйгээр ба найн шанартайгаар үгэргэхэбди гэжэ бата үгээ үгэнбди. Бидэнэр доро дурсагдаһан социалистическэ уялгануудые абаһабди:

Заһабарилга дээрэ прогрессивнэ поточно-узловой метод хэрэглэнхэй ба социалистическэ мүрысөө үргэнээр дэлгэрүүлнэй ашаар тракторнуудай, газар элдүүлдэг прицепной ба тарилгын машинуудай заһабарилгые Советскэ Армиин Үдэр — 1953 оной февралын 23 болотор, үбнэ хурялгын машинуудай заһабарилгые майн 15 болотор, комбайнууд, жатканууд ба молотилканыудай заһабарилгые июниин 15 болотор найн шанартайгаар дүүргэхэ. Элэһэн базисна деталнуудые МТС-үүдэйнгээ хүсөөр бүрин шэнэдхэн байгуулха.

Заһабарилгын түрүү метод хэрэглэнхэй, ажалай бүтээсые дээшлүүлнэй ба уралан нарижуулгын дурдахалнуудые нэбтэрүүлнэй ашаар машинно-тракторна паркые заһабарилгын өөрингөө үшэ 5 процент доошолуулха.

Заһабарилгаһан бүхы двигателнүүдэй хүсые ба горючи гаргалгые шалгахы, заһабарилгаа гаргалгаһан тракторнуудые сэг соонь туршажа үзэхэ.

Мартын 1 болотор нефть хэжэ бүхы амбарта заһабарилха, тракторна бригадануудые шуухала хэрэгтэй завраочна хэрэгсэлнүүдээр ба ээр зэмсэгээр хангахы, апрелин 1 болотор МТС бүхэндэ түсүбөөр хараалагдаһан хэмжээнэй нефтепродуктуудые зөөхэ.

Нүүдэл мастерскойнуудые заһабарилха, тракторнууд болон хүдөө ажахын машинуудые поли дээрнэ заһабарилхала хэрэгтэй зэр зэмсэгүүд ба түхээрлэнүүдээр хүсэд дүүрэнээр бүридхэхэ.

Трактор бүхэндэ 2 халаанда хүдэлмэрилхые хараадаа абажа, тракторна бригадануудые мэргэжэлтэй трактористнууд, прицепшүүд болон хангалтын персоналаар сэг соонь бүридхэхэ. Энэ зоилор апрелин 1 болотор МТС-үүдэй дэргэлдхи курсануудта 45 трактористнуудые, механизациин нургуулинуудта 33 трактористнууд ба 10 комбайнернуудые хургажа бэлдэхэхэ, 130 трактористнууд

Н. Моложников ба А. Усов — МТС-үүдэй директорнууд, Б. Цыденов ба А. Гончаров — директорнуудые политическэ талаар орлогшод, Д. Бандеев ба П. Дармахаев — главна инженернууд, М. Неугодинов ба Т. Шияева — главна агрономууд, Б. Пахихинов ба М. Кобелев — тракторна бригадануудай бригадирнууд, Д. Хосомоев ба Х. Осоров — трактористнууд, Д. Таханов ба Д. Истаев — комбайнернууд.

Паровоз бүтээгшэд һайндэрэй урда тээ

Ленинэй орденото паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэд, инженернууд ба техникүүд Агууехэ Октябрьин 35 жэлэй ойн хүндэлгэдэ стахановска вахтада жагсаад, бүтээс ехэтэйгээр ажаллажа байна.

Заводой чехүүд хоорондо үргэнээр дэлгэрэн Октябрьин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ котельнэ цехын коллектив мүнөө түрүүлжэ ябана. Тус цех паровозуудай котелнуудые үйлдбэрлэхэ октябрь нарынгаа түсүб амжалтатгайгаар дүүргээд, ноябрь нарын түрүүшын арбан үдэрэй даалганые эрхим шанартайгаар дүүргэн түлөө социалистическэ мүрысөө улам үргэдхэжэ байна.

Ленинэй орденото паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэд, инженернууд ба техникүүд Агууехэ Октябрьин 35 жэлэй ойн хүндэлгэдэ стахановска вахтада жагсаад, бүтээс ехэтэйгээр ажаллажа байна.

Заводой чехүүд хоорондо үргэнээр дэлгэрэн Октябрьин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ котельнэ цехын коллектив мүнөө түрүүлжэ ябана. Тус цех паровозуудай котелнуудые үйлдбэрлэхэ октябрь нарынгаа түсүб амжалтатгайгаар дүүргээд, ноябрь нарын түрүүшын арбан үдэрэй даалганые эрхим шанартайгаар дүүргэн түлөө социалистическэ мүрысөө улам үргэдхэжэ байна.

Цехын бригадануудай дунда нүхэр А. И. Стрель гэгшын хүтэлбэрилдэг бригада эршэтэ ажалараа шалгарна. Тус бригадынхид графиктай ёһоор хүдэлмэрилжэ, халаансүдхынгээ даалганые үлүүлэн дүүргэхээ гадна, гансал эрхим шанартай продукция үйлдбэрлэн гаргана.

ба 35 комбайнернуудай ажалнаа таһарангүйгөөр мэргэжэлээ дээшлүүлхын тула хүдэлмэри эмхидхэхэ, мүн энэ болзор хүрэтэр МТС-үүдэй дэргэдхи курсануудта 200-һаа үсөөнбэшэ принципшүүдэ (плугшад ба селякшад), 26 үчтчигууд-заправшигуудые хургаха.

Плуг, борной, селякэ, культиватор гэхэ мэтын морин зэр зэмсэгүүдэ апрелин 1-һээ оройтонгуй заһабарилжа дүүргэхэ хэрэгтэй колхозуудта туналха.

Колхозуудтай хамта эрхим шанартай үрнэ хүрэнгэ бэлдэхэхэ ба үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай түсүб правилтээр-ваар тогтоогдоһон болзор соонь дүүргэхэ.

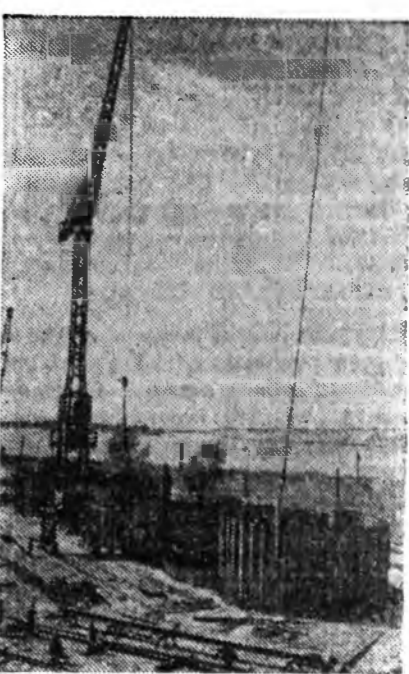
Полевой хүдэлмэринүүдтэ ябана МТС-үүдэй ба колхозуудай бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ культурино-ажабайдалай шуухала услови байгуулха. Тракторна вагончигууд ба полевой стануудые апрелин 1-һээ хожом бэшэ заһабарилха ба түхээрхэ.

Нүхэд трактористнууд, бригадирнууд, механикууд ба республикын МТС-үүдэй бүхы хүдэлмэрилэгшэд Ленин—Сталинай партиин XIX сьездээр хараалагдаһан манай орон дотор коммунистическэ общество байгуулгын асарн ехэ программые дүүргэхын түлөө мүнөө ажаллахаһаа хүндэтэй юумэн советскэ хүн бүхэндэ үгы ха юм. Эдэ социалистическэ уялгануудые абаха зуураа, тэрэнэ нэрэтэй түрэгтэйгөөр дүүргэхэбди гэжэ бидэнэр найдамтайгаар мэдүүлнбди. Тинхэ зуураа манай эхилэгые дэмжэхетнай, тракторнууд болон хүдөө ажахын прицепной машинуудые болзорхоонь урид. Найн шанартайгаар заһабарилгын түлөө, 1953 оной хабарай тарилгада жэшээтэ найнаар бэлдэхэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнээр дэлгэрүүлхетнай урялнабди.

Хүдөө ажахые хүгжөөхын түлөө парти, правительство болон нүхэр Сталинай өөрингөө гаргадаг сэг үргэжын анхарал оролдолгодо харюу болгон, машинно-тракторна паркын намар-үбэлэй заһабарилгые түргэнээр ба эрхим шанартайгаар үнгэрэхын түлөө хамаг хүсэ шадалаа элсүүлгэ, хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдтэ жэшээтэ найнаар бэлдэхэхэ, эрхимээр үнгэргэе. Бурят-Монголой бүхы колхозуудта үндэр баян ургаса туйла!

Түнхэнэй ба Кыренскэ МТС-үүдэй коллективүүдэй суглаанай даабаряар энэ уялганууд доро гарна табигшад:

Н. Моложников ба А. Усов — МТС-үүдэй директорнууд, Б. Цыденов ба А. Гончаров — директорнуудые политическэ талаар орлогшод, Д. Бандеев ба П. Дармахаев — главна инженернууд, М. Неугодинов ба Т. Шияева — главна агрономууд, Б. Пахихинов ба М. Кобелев — тракторна бригадануудай бригадирнууд, Д. Хосомоев ба Х. Осоров — трактористнууд, Д. Таханов ба Д. Истаев — комбайнернууд.

Каховско гидроэлектростанция ба ирлэга. ТАСС-эй фотохромино.

Советскэ засагай түрүүшын декредүүд эндэ бэшгэдэ

ЛЕНИНГРАД, октябрин 30. (ТАСС). Агууехэ Октябрьин 35 жэлэй ойн ойртохо тудам экскурсантнууд олоор өөржэ, В. И. Ленинэй музей-квартирыс үзэнэ. Херсонско улишадхи музей-квартира хүнүүдэ ехээр һонирхуула. Эндэ 1917 ондо агууехэ вожь хадаа эб найрамдал ба газар тухай түүхэтэ декредүүдэ бэшэһэн юм. Эдэ декредүүд Советүүдэй Бүхэрсонийскэ II сьездээр абтаа.

В. И. Ленинэй һууһан багахан комнатыс олон хүнүүд өржэ харабана. В. И. Ленинэй үнэн соратник И. В. Сталин ишэ өржэ шад байгаа. Мартагашагүй тэдэ үдэрнүүдэй бүхы оршон байдал эндэ тодорхойгоор харуулагдана.

Манай арадай эб найрамдалда дуратай политикые гэршэлэн, эб найрамдал тухай ленинскэ декредэи текстые экскурсантнууд сэдхэлээ долоон ушана. Энэ документ болбол түрүүшын үдэрнүүдтэ эхилэн советскэ гүрэнэй гададын политикын үндэһэ һуури болоо. Советскэ гүрэнэй хүсэ шадлые өөһдынгөө ажаллаар бэхжүүлгэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө хэлбэрлэгшүүгөөр тэмсэхэ ханал бололтойгоор, ажалшад музей-квартираһаа гаража ябана. Тэмдэглэлэй дэбтэр соон олон бэшгүүдтэ энэ ханал бодот хэлэгдэнэ.

Херсонско улишадхи В. И. Ленинэй музей-квартира 1938 ондо нээгдэн юм. Тэрэ сагһаа хойшо зуу гара мянган хүн тэрэндэ оройнон байна. Үсэгэлдэг Октябрьскэ районий бүлэг һурагшад ба хэдэн предприяһануудай агитаторнууд музей харуула.

Республикын аймагуудта үрнэ хаалгын ябаса тухай

БМАССР-эй Хүдөө ажахын министрствын 1952 оной ноябрин 1-нэй мэдээн (түсүбэй дүүргэлтэ процентээр)

АЙМАГУУД	оройногго кылууртэ куурай үрнэ хаалга	картыны үрнэ хаалга
Мухаршэбэрэй	100,0	73,2
Тарбагатайн	100,0	63,1
Иволгын	100,0	42,9
Түнхэнэй	95,9	61,1
Байкало-Кударын	90,4	90,9
Занграйн	87,3	75,4
Прибайкальскэ	85,9	84,3
Хэжэнгын	82,5	66,4
Ярууны	81,7	62,9
Кяхтын	79,1	36,2
Кударын	78,0	108,1
Бичурын	77,7	81,2
Кабанскы	74,3	89,2
Хорнин	72,1	49,4
Эдэйн	67,9	35,4
Торнин	66,7	54,8
Сэлэнгын	56,0	58,3
Баргажанай	55,1	111,9
Курумканай	52,3	65,6
Закаменай	34,9	64,0

Агууехэ Октябрьин 35 жэлэй ойдо зориулагданан выставкэ

1952 октябрин 30. (ТАСС). Октябрьин 35 жэлэй ойдо табандахи выставкэ Иван Грозныйн эрмэжэтэ университетэдэ библиотекэ соо нээгдэбди. Орондо социализм байгуулгын Ленин—Сталинай партиин шатануудые харууланууд, брошюранууд ба

документүүд эндэ табигдаа. Партиин XIX сьездын материалнууд, ород ба украин хэлэнүүд дээрэ хэблэгдэн, «СССР дотор социализмын экономическа проблеманууд» гэлэн И. В. Сталинай гениальна зохёол выставкэ дээрэ эли газартань харагдана.

АГУУЕХЭ ВОЖДИН ХЭЭН ТҮҮХЭТЭ ЭЛИДХЭЛ

(Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 25-даху жэлэй ой* гэхэн элидхэл И. В. Сталинай хэһэнһээ хойшо 10 жэл гүйсэһэнэй ойдо)

Дайсанине үй бута сохихын тула фронт дээр болон тылд советскэ хүнүүдэй бүхы эршэ шадалаа гаргажа байһан Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай шэрүүн шанга жэлүүдтэ нүхэр Сталинай хэлэһэн үгэнүүд, элидхэлүүд ба гарганан приказууд арад зоний гайхамшагта ехэ тэмсэлые марксизм-ленинизмийн илагдашагүй идеянуудэй эли тодо гэрэлээр гингүүлжэ байгаа. Сталинка сэсэн мэргэн ухаан бодолын арад зоние сэргэй баатарлагануудта болон тылд хэгдэһэн шэн габьяата ажалда зоригжуулжа байгаа, илалтада хэлбэршгүй батаар этигүүлжэ байгаа.

«Агууехэ Октябрска социалистическэ революциин 25 жэлэй ой» гэхэн элидхэл нүхэр Сталинай хэлэһэн түүхэтэ үгэнүүдэй нэгэниһ мүн. Энэ элидхэл хадаа гитлеровскэ Германияда сэргүү Советскэ Союзай хэһэн Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай нэгэн эгэл бэрхшээлтэй үедэ угаа ехэ элсүүлхы ба эмхидхэ үүргэ бэлүүлжэ. Творческо марксизмийн гайхамшаг жэшэ болгошо энэ элидхэл хадаа агресорнуудтэ эсэргүү советскэ арадай тэмсэлые толгойлон Коммунистическэ партиин агууехэ эмхидхэ хүсье харуула, нүхэр Сталинай полководческо гүн ехэ сэсэн мэргэн ухааняне, гитлеровскэ авантюристическэ стратегийнээ түрүү сталинска стратегийн буюу байдагы харуула.

Сталинка элидхэл хадаа фашистска булимтарашадта эсэргүү арадбүгдэйн дайнай уг зорилгонууды ба перспективүүдэ ажалшадта эли тодоор ойлгуулан эзбэглэ, дайсанине илаха илалтын арга замууды заагаа.

Агууехэ Октябрийн хорин табан жэлэй оёе советскэ арад иматга бэрхшээлтэй ба харюусалгатай үедэ тэмдэглэһэн. Дайн сэргэ хоёрдоху жэлэ ябажа байгаа. Фашистска сэргүүд 1942 оной зун манай фронты баруун-урда зүгтэ эблэжэ, тактическа талаараа горьтой амжалтанууды туйлаа хэн. Гэдээр 5 нара соо зарим газарта 500 километр хүрээр урагшаа дабшажа, Воронеж, Сталинград, Новоросийск, Пятигорск, Моздогой ороннуудта гаража ерээд, Кавказай нефтяной районуудта аюул тохёолдуулжа байгаа. Фашистска хүрэг дээрмэшд угаа ехэ газарманай эзэмдэл байһан юм. 1941 оной зунайхад адылар, манай Эхэ орондо, ехэ аюул дахин тохёолдоо байгаа.

Тэрэ хүшэр хүндэ үедэ Агууехэ Октябрска социалистическэ революциин 25-даху жэлэй ой тухай илалтада этигэл түгэлдэр сталинска элидхэл бүхы дэлхэй дээрэ соностон дуулдаа бэлэй.

Коммунистическэ парты, Советскэ гүрэн болбол бата бэхи тыл эмхидхэхэ ба социализм ороной сэргэй хүсэ шадалье шангадхаха тушаа угаа ехэ хүдэлмэри үгэрһэн үе соо хээ гэжэ нүхэр Сталин элидхэл соогоо харуула. «Манай орон болбол нимэ бата ба эмхидхэл түгэс тылтэй хээшэе байгаагүй юм гэжэ мэдэрэх хэрэгтэй» гэжэ нүхэр Сталин хэлэһэн.

Дайнай эхилһэнһээ хойшо 1942 оной ноябрь хүрээр советско-германска фронт дээр болоһон дайнай абуулганууды нүхэр Сталин гүнзгийгөөр шэнжэлэн харуула. Москва шадар, Тихвиц ба Ленинград шадар, Ростовой, Тулын, Калугын орондо Улаан Армин хэһэн амжалтата абуулганууд тэрэй хүсэ шадалай бэхижэһенине, немецко-фашистска сэргүүдэй нуларганине харуула.

«Тухайлаад үзэхэд, немецүүд вёдоно жэлэй зун болоһон немецкэ добтолгын түрүүшын харануудтал адылар бүхы гурбан зүг рүү — урдуур, хойгуур ба дундуур нэгэн дордо добтолго хэээр тиммэше хүсэтэй бэшэ болоо, гэбэше, тэдэнэр ямар-нэгэн ганса зүг тээшэ горьтохон добтолго хэээр янала хүсэтэй байха юм», гэжэ нүхэр Сталин хэлэһэн.

1942 ондо хэгдэһэн немецкэ добтолгын гол зорилгонь «...Москвае хүрээлжэ ба дайгаа энэ жэлдэ дүүргэхэ» гэхэн ябадал байгаа гэжэ саашан нүхэр Сталин харуула. 1941 ондо гитлеровецүүд болбол Москвае сэхэ сохижо абаха нэдэлыгээр буруу хүрэхэдэ, Москвае болжско ба уральска тылһэн уришадар талалаад, хүрээлэн абаха гэжэ шиндэһэн байгаа.

Сталинка полководческо сэсэн ухаан, фронто ба тылд советскэ хүнүүдэй гарганан баатаршалга, илалта туйлаха гэхэн тэдэнэй хэлбэршгүй хүсэл зоригын фашистска булимтарашадтай бүхы бодомжонууды буруу хүрэгһэн байх юм. Советскэ Арми хадаа дайсанине Сталинград шадарта зогсоогоо хэн. Гэбэше, гитлеровецүүд хүнүүдэ ба техникээ угаа ехээр гэжээрхинэй байгааһе наа, сэргүүдэ эльгээжэ үргэлжэлһөөр байгаа, тини 1942 оной ноябрийн эхиндэ советско-германска фронт дээрхи байдал онсо бэрхшээлтэй болоод байһан юм.

«...Энэ жэлдэ манай фронт дээрэ немецүүдэй туйлаһан тактическа амжалтануудай гол шалтаганянь юун байгаа гэжэдэ, Европодо хоёрдохи фронтын үгы байһан ябадал сулэй байһан бүхы резервүүдэ манай фронт дээрэ хаяха ба баруун-урда зүгтэ өөһэдэньгөө хүсүүдээр буюу болохо арга боломж тэдэнэрт олгожо үгэрһэн байна», — гэжэ нүхэр Сталин хэлэһэн.

Дэлхэйн нэгэдэху дайнда Германиян мэдэлдэ байһан 220 дивизинүүдхэ дайсанай 127 дивизин оролой сэргүүдтэ эсэргүүгээр табигданхай байһаниһ мэдээжэ. Немецкэ бусад сэргүүд союзна англо-французска арминууды на-мааруулжа байгаа. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай жэлүүдтэ Германияда байһан 256 дивизинүүдэй 240-ниһ советско-германска фронт дээрэ дайлагдажа байгаа. Энэ ямар ушарһаа болооб гэжэдэ, США ба Англи хадаа союзнигууд болохо уялгануудаа бүдүүлгээр эблэжэ, Европодо хоёрдохи фронт нээжэ ябадалы зорюута хойшолуулжа байгаа. Гитлеровскэ Германиятай тэмсэл гансаараа хээлээ, Советскэ Союз ехэ нуларха, энэнь Советскэ Союзые богоолшолхо арга империалистнуудта олгохо гэжэ эдэ ороноудай хархис бүлэгүүд бодомжолһон байха юм.

Английска министр Мур-Брабазон хадаа советско-германска фронт дээрхи 1941 оной зунай байдал тухай хэлэхэдэ, советскэ ба германска арминууд бэе бээ туларуулжа, харин тинхэдэ Англи хүсэ шадалаа ехэ болгожо, эзэмдэн зонхилохо гүрэн болгохо гэжэ хүсэжэ байһанаа мэдүүлэһэн.

США-гэй мэдээжэ сенатор, мүнөө президент байһан Трумэн дайнай түрүүшын үдэрнүүдтэ нимэ мэдүүлгэ толилһон байна: «Бидээр Германи шүүжэ байна гэжэ харахадэ, Россияда туйлаха ёһотойдл, хэрбээ Россия шүүжэ байгаа наань, Германияда туйлаха ёһотойдл. Тини тэдэнэр нигэжэ олоор лэ аласажа байг».

Баяжаха гэхэн дээрмэш бузар хүсэлтэй байдаг ба социализм ороние зэбүүрхэдэг США-гэй, Англин зонхилхы бүлэгүүдэй энэ урбаша политикань гурбан жэлэй туршада иматгал гансахан советскэ фронт дээрэ дай хээ, дахууд ороноудайнгаа элсүүлгэдэйн бүхы сэргүүдэе болон арминууды энэ фронто хаяха арга немецко-фашистска булимтарашадта олгоо. Советскэ орон хүсэ ехэтэ түрлэтнүүдэ тэсэн гараха баатай болоо хэн.

«Ондоо ямаршые орон, ондоо ямаршые арми болбол немецко-фашистска дээрмэшэдэй ба тэдэнэй союзнигуудай эрлигшэһэн бандануудай нимэ түрлэты тэсэн гаража шадхагүй байгаа гэжэ би наанам, — гэжэ нүхэр Сталин хэлэһэн. — Имагтал манай советскэ орон, тэрэшлэн иматгал манай Улаан Арми нимэ түрлэты тэсэн гараха шадалтай байна. Тэсэхэнэ гадна, мүн тэрэнине дабан гараха шадалтай байна».

Европодо хоёрдохи фронт нээгдэхэ, ушарын тэрэ хадаа манай союзнигуудта бидэнһээ багабшээр хэрэгтэй юм гэжэ элидхэл соогоо бата найдабартайгаар нүхэр Сталин мэдүүлэһэн.

США-гэй ба Англин зонхилхы бүлэгүүд хоёрдоху фронт нээжэ гэхэн уялгануудаа Советскэ Союзда туйлаамжа хүргэхэ тухай шалдаагаар нэлжэхэ гэжэ нэдэһэн байгаа. Энэнь тушаа нүхэр Сталин 1942 оной октябрийн 3-да нигэжэ бэлэжэ хэн: «Немецко-фашистска сэргүүдэй гол ехэ хүсье нь бэе тээшэ татажа, союзнигуудта Советскэ Союзай хэээ байгаа туйлаамжатайнь жэшээлэхэ болоо наа, Советскэ Союзда союзнигуудай үгэжэ

байгаа туйлаамжань даб дээрээ ашаг багатай байна».

Советскэ Армин угаа ехэ амжалтанууды туйлаад, гитлеровскэ Германияне үй бута сохижо, фашистска богоолшололгодо Европые СССР-эй сүлөөлжэ өөрөө шадха гэжэ элн болоод байхадэ, США ба Англи иматгал 1944 ондо хоёрдоху фронт нээжэ хэн.

Манай Эхэ ороной тон шухала центрүүд тээшэ дугтаһанан фашистска хүрэг дээрмэшэдэй галуу добтолгонуудай урдаһаа 1942 оной намарай шэрүүн шанга үдэрнүүдтэ манай Улаан Армин жэшээлшэжэгүй ехэ баатаршалга гарган, харюу союзтанууды хэээ байхадэ, нүхэр Сталин болбол Сталинградтай оршондо советскэ сэргүүдэй хэээ контролболгын сэсэн мэргэн түсэб бэлүүлжэ ябадал бэлэдхэжэ байгаа. 1942 оной ноябрийн 7-ной приказ соогоо нүхэр Сталин булад хатуу журам бэхижүүлхынь, дайшлхы шадаряа нарижуулхынь, өөһэдэньгөө позицинууды тэсэригтэй шангаар хамгаалхынь, дайсанине урагшань табингүйгөөр, дайсагда эсэргүү хатуу шанга сохилто шууд оролдосотой бэлдэхынь сэргэшдэе уралаа хэн. «Улаан Армин шэнэ сохилтонуудай хүсье дайсанай үзэхэ сагынь холо бэшэ болоо. Манайшые сэнгэхэ найндэр эрэхэ байха!» — гэжэ нүхэр Сталин бэлэжэ хэн.

Эдэ үгэнүүд сэргэшэ бүхэнэй, советскэ хүн бүхэнэй ухаан зүрхэндэ гүнзэггээр хадуулжа, дайсанине илаха илалтын ойртоһондо тэдэниэ этигүүлэн зоригжуулан байна. Советскэ сэргүүдэ сталинска заабаринууды бэлүүлэн, добтолгодо орожо, баатарлиг байдаанууды хэһэн 3 харын туршада — 1942 оной ноябрьһаа 1943 оной феврал хүрээр — фашистска булимтарашадта хэээ хэдэн шанга сохилтонууды хэээ, дайнай ябасын эрид хубилган байна. Сталинград шадар болоһон асари ехэ байлдаанда 330 мянган хүнтэй немецко-фашистска армин зариманиһ усадхагдажа, зариманиһ плендэ абтан байгаа. Дайсанине советскэ оронооо нинтээршэ намалга эхилэ.

Итало-германска коалицие гапсаардуулжа, антигитлеровскэ коалици байгуулан ябадал дэлхэйн хоёрдоху дайнай жэлүүдтэ сталинска гададын политикын туйлаһан агууехэ аша габьяан мүн. СССР хадаа антигитлеровскэ коалици байгуулжа, фашистска агресорнуудтэ эсэргүү нинтэ тэмсэл хэхи тула Англи, США ба бусад капиталистическэ гүрэнүүдтэй нэгдэһэн байна. Энэ коалицие байгуулха ба бэхижүүлжэ ябадалда наад тохёолдуулан США-гэй ба Англин зонхилхы бүлэгүүдэй зүгһөө антисоветскэ аашанууд гаргагдаг байһан болоошые, энэ коалицие дайнай дүүрээр үлэһэн байна. Энэ нэн түрүүндэ юугээр тайлбарилгаданэб гэжэдэ, капиталистическэ ороноудай арадууд фашистска булимтарашадта эсэргүү тэмсэлдэнь Советскэ Союзые эрид шууд дэмжэхынь өөһэдэньгөө правительствонуудһаа эридэб байгаа.

Агууехэ Октябрска социалистическэ революциин 25-даху жэлэй ой тухай хэһэн элидхэл соогоо нүхэр Сталин антигитлеровскэ коалици сүлөөлэлгын уг зорилгонууды тон тодорхойгоор нигэжэ найруулан харуулаа хэн гэбэл: «...расова онсо байдалы үгы хээ; нацануудай бүрн эрхэ ба тэдэнэй байдал хангаха; богоолшололгодон нацанууды сүлөөлжэ ба тэдэнэй тусхайта эрхэнүүдэ нэгээн бодохо; наца бүхэн өөрынгөө дураар түбхнэхэ эрхэтэй байха; зүдэрһэн зобохон нацануудта экономика туйлаамжа ба материална хангадалмайд байдал туйлаха хэрэгтэнь туйлаамжа үзүүлжэ; демократическэ эрхэ сүлөөнүүдэ нэгээн тогтоохо; гитлеровскэ ёһо гуримые үгы хээ».

Фашистска агресорнуудтэ эсэргүү советскэ арадай Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үнэн зүб сүлөөлэлгын удахэ шяжыке тодорхойлһон энэ программа хадаа фашистска богоолшололгодо ороһон Европын бүхы арадуудай хүсэл бодолы ба этигэл найдабарине харуулан, тэдэнэй зүгһөө тон ехээр дамжэгдэжэ байгаа.

Фашистска агресорнууды илһан илалтада шиндэхы үүргэ бэ-

лүүлһэн Советскэ Союз өөр дээрээ даажэ абтан уласхоорондын уялгануудта эсэстэ хүрээр үнэн сэхэ байжа, дайнай үдэһе, дайнай хойто тээхи жэлүүдтэше сталинска программын эрид шууд бэлүүлжэ.

США-гэй ба Англин зонхилхы бүлэгүүд ондоо хараа шугам бэлүүлжэ. Тэдэнэр дайнай үдэ абтан союзнигуудайнгаа уялгы бэдүүлгээр эблэжэ, дайнай бүлгээ уласхоорондын хэлсэнүүдэе талгалдуула замда, СССР-тэ болон арадай демократин ороноудта эсэргүү дайн сэргэ бэлэдхэхэ замда оронхой. Мүнөө үедэ США-гэй империалистнууд дэлхэе эзэмдэхы хүсэжэ, Советскэ Союзда эсэргүүгээр агресивнэ блогууды байгуула, манай Эхэ ороной хилэ шадархи ондо ондоо ороноудта сэргэй базанууды байгуула. Баруун Германия ба Японие реимитаризацила. Тини дэлхэйн хоёрдохи дайнай хоёр гуламтанууды дахин нэгээн байгуула; эдэ гуламтанууды усадхын тулада олон миллион хүнүүдэй ами наһа барагдан байха юм. Корейскэ Арадай-Демократическа Республика хадаа США-гэй добтолһон добтолго хадаа американо-английска блогой агресивнэ дай бэлэдхэлгэнэ агресивнэ сэхэ ороһон ябадал мүн.

«Мүнөө американска империализм агресор байханаа гадна, мүн дэлхэйн жанлар болоод, болохол газарта хаа хаангүй эрхэ сүлөө үгы хээе, фашизм нобтэрүүлхы оролдон», — гэжэ партиин XIX съезд дээрэ хэһэн элидхэл соогоо нүхэр Г. М. Маленков хэлэ.

Гол агресивнэ гүрэн — Америкын Холбоото Штадууд түрүүтэй дэлхэйн реакциин хархис хүсүүдэй бэлэдхэжэ байгаа шэнэ дайнай аюулда эсэргүүсэн эб найрамдалай агууехэ туг баригша — хүсэн түгэ Советскэ Союз түрүүтэйгээр бүхы ороноудай арадууд, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэн тэмсэжэ байна.

1942 оной ноябрийн 6-да хэһэн: элидхэл соогоо нүхэр Сталин болбол фашистска Германияда эсэргүү дайнда Советскэ Союзай ба тэрэнэй Эзбэсгэтэ Хүсэнүүдэй зорилгонууды тон тодоор найруулан харуула. Нүхэр Сталинай зааһан ёһоор, эдэ зорилгонууд гэхэдэ, «...гитлеровскэ гүрэнни ба тэрэнэй зоригжуулгашды үгы хээ... гитлеровскэ армине ба тэрэнэй хүтэлбэрлэгшды үгы хээ... «Европодохи шэнэ гуримые» намна сохижо ба тэрэнэй байгуулагшды шэрүүнээр хэээхэ» ябадал байгаа.

Советскэ арад түрэл партиингаа хүтэлбэрээр ябажа, агууехэ Сталинай сэсэн мэргэн заабаринууды бэлүүлжэ зуураа, гитлеровскэ булимтарашады үй бута сохёо.

Манай парти болбол хилын саанан ахадүү партинуудай этигэл найдабаринууды «...илагдана дэлхэйн хоёрдоху дайнай үдэ, немецкэ ба японско фашистска хэрэгзы хүсэрхэлы Советскэ Союзай бута сохёд, Европын ба Азин аралууды фашистска богоолшолгын аюулһаа абаард байхадэ» харюула гэжэ нүхэр Сталин партиин XIX съезд дээрэ хэлэһэн түүхэтэ үгэ соогоо заагаа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда советскэ нитын байгуулалта, советскэ гүрэнэй байгуулалта илаа, советскэ Эзбэсгэтэ Хүсэнүүд илаа.

Дайнай хойтохи жэлүүдтэ дүрбэдхи (дайнай хойто тээхи нэгдэху) табанжылы амжалтатыйгаар бэлүүлгэ ханганан Коммунистическэ партиин агууехэ эмхидхэхи үүргэ, олонитэй зоний угаа ехэ творческо элэхи дахин тодоор харагдаа. Манай орон богонихон болзоор соо дайн сэргэй тохёолдуулан хүндэ хүшэр хойшолгонууды дабан зайсуулжа, экономикэ ба культураа хүсэ ехэтэйгээр дэбжүүлжэ, коммунистическэ байгуулалтын сталинска программа бэлүүлгэдэе горьтой ехэ амжалтанууды туйлаа.

Советскэ хүнүүд СССР-ые хүгжөөжэ табатахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XIX съездын директивнүүдэе угаа зоригжилтогээр утган абаа. Энэ түсэбы бэлүүлгэе социализмһаа коммунизм тээшэ урагшаа дабшанан хүгжэлтын замда ехэ алхам болохо байна.

И. ГРИГОРЬЕВ.

ТАСС-эй буруушаал

Корейскэ асуудал тушаа США-гэй ба СССР-эй түлөөлгшэдэй хоорондо хэлсэнүүдэй болоһон хэбэртэй мэдээсэлнүүды хүлүүлэ үдэрнүүдтэ американска телеграф-

на зарим агентствонууд ба Пресс агентство тараана. Имэрхүү мэдээсэлнүүд байна, дэлхэйн олонитын мэхэлжэ зорилготой байна гэдүүдхээр ТАСС түлөөлгшэд

Газетэ, журнал тараалгы хүтэлбэрлэхэ

Ажалшдые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлжэ зорилгонууды шиндэхэдэ газетэнүүд ба журналнууд шухала үүргэ дүүргэнэ. Манай хэлбэл марксизм-ленинизмын идеянууды олонитэдэ хүргэнэ, коммунистическэ байгуулалтын дүй дүршэлы тараана, манай ороной газта тээ боложо байгаа соботинууд тухай хэлэнэ. Манай орондо газетэнүүд ба журналнууд олон миллион хүнүүдэй эгээн шухала юумэниһн болоо. Ушарын, тэдэнэр коммунизм байгуулагша советскэ хүнүүдэй ургажа байгаа дүхөөно эрилтэнүүдэе хангаха гэхэн найн найхан зорилго бэлүүлжэ.

Газетэ, журнал тараалга хадаа идеологическа хүдэлмэрин тон шухала участок мүн, тинмэнэе тэрэниэ эүдэнэ орхижо яабыше болохогүй.

Гэбэше, манай республикын зарим партийна ба советскэ ороноуд хүн зоний дунда газетэнүүд ба журналнууды тараан дэлгэрүүлжэ хэрэгы тоологгүй, политическэ энэ ехэ хэрэгы эүдэнэ орхидог байна. Тини, хэдэн олон аймагуудта ба городуудта, жэшээлхэдэ Заиграйн, Бичурын, Кяхтын аймагуудта ба Улан-Удэ городто газетэ, журнал тараалга тон хангалтагүйгөөр бэлүүлгэдэнэ.

Заиграйн аймагта газетэ, журнал захилгын түсэб нара бүри дүүргэгдэнгүй. «Бурят-Монгольска правда» газетэ 4.000 хэлгэ захигдаха байһан аад, октябрь нара соо 2781 хэлгэ, ноябрь нарада 2611 хэлгэ, «Бурят-Монголой үнэн» газетэ 300 хэлгэ захигдаха байһан аад, октябрь нара соо 119, ноябрьда — 118 хэлгэ захигдан байна.

Заиграйн аймагтай колхознигуудтай дунда газетэнүүд ба журналнууд илангайа муугаар тараагдана. Районий 17 колхозуудта 3321 айл байдаг юм, тэдэнэр «Бурят-Монгольска правда» ба «Бурят-Монголой үнэн» газетэнүүды оройдоо 439 хэлгэ, «Агитаторай блокнот» 30 хэлгэ абана. Тинхээдэ захилгын ехэнхи хубинь колхозуудай бюджетнэй захилгын мүнгөөр хэгдэнэ. 125 айлтай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз «Бурят-Монгольска правда» ба «Бурят-Монголой үнэн» газетэнүүды оройдоо 13 хэлгэ абана. Энэ артелиин гэшүүдэй нэгэниһше өөртөө газетэнүүды абадаггүй байна. XVIII партсъездын ба Орджоникидын нэрэмжэтэ колхозуудта мүн лэ нимэ байдал үзэгдэнэ. Тэндэ оройдоо хоёр хүн газетэ захина. 270 айлтай Калининэй нэрэмжэтэ колхоз республиканска ба районий газетэнүүды оройдоо 18 хэлгэ абадаг байна. Энэ районий коммунистуудай ба комсомолецуудай, пропагандистнуудай, агитаторнуудай, хүдөөгэй интеллигаторин ехэнхи хубинь, тэрэ тоодо эхин парторганизацинуудай секретарнууд газетэнүүды захидаггүй.

Энэ аймаг дотор газетэ ба журналнууды захишадтань хүрэлгэ муугаар эмхидхэгдэнэ байна. Аймагтай хэлхэе холбоһоний контро ба тэрэнэй начальник нүхэр Прудников аймагтай хүн зоний дунда хэлбэл тарааха хэрэгы тон муугаар эрхилнэ, энэнине мартажархинан байна. Хэлхэе холбоһоний хүдэлмэрилгэшэд хүдэлмэридөө ай-

дун шиндхэбэринуудтэ харюулон ажалай бүтээсые улам дүүлжэ, нормодо 180 процент дошо бэшээр дүүргэдэг болоо. Мун механизатор В. П. М. сэдхэлхэ хүдэлгэн үгэ хамраа, нигэжэ мэдүүлэ: — Нёдондо жэлэйхэдэ хоёр дахин ехэ таряа мүнөө хураагаб. «Коммунизм» мартаа колхозуудтай подпирэ гектар бурини 25—28 таряан абаа. Нини ургаса энэиһээ урда бидэ МТС-эй харьяата колхозууд ташаалгын түсэбые болгоури дүүргэһэн байна. Ман хозно ажабайдалай зол жэшэсэн мэргэн өвждэ нүхэр Сталин байгуулаа. Нэһин харюуда бүри эмхидхэмтэйгээр ажаллахабди. Мүнөө Октябрийн найн да тээ станицин механик ехэ дэбжэлтэйгээр Тэдэнэр машинно-трактор зааһарилжа захал, кварталтай түсэбые Сталин ституциин үдэр хүрээр шиндэнхэй.

Механизаторнуудай уялга

Саянтын МТС-эй коллективэй гэшүүд партиин XIX съездын түхэтэ документнуудтэй танилсаха зуураа, ямар хүсэл зориттой байһанаа мэдүүлэ. Партиин гэшүүдэй каллидат комбайнерка Ринчин Цыбык Раднаева коллективэй суглаан дээрэ үгэ абаад, нитгэжэ хэлэбэ:

— Манай МТС-тэ механизаторнуудай олонхи эхэнэрнүүд юм. Бурят эхэнэрнүүд Октябрска революциин урда тээ харанхы балар, ямаршые эрхэгүй байһанаа советскэ засагай ашаар тэгшэ эрхэтэй зол жасагалтай болоо. Бидэнэр тракторнууд болон комбайнууды жоолоонобди, дэлхэй дээрэ эгээн түрүү техникые хүдөө ажахыда нобтэрүүлэбди. МТС-эй комбайнерканыуд хүдэлмэрин түрүү дүй дүршэлые ажалдаа хэрэгленэ. Тэдэнэр мүнөө жэлдэ хэдэн мянган гектар таряа түсэбһөө галуур хурдайтай байна. Бидэ энэ жэлдэ «С-4» гэжэ шэнэ маркын комбайн шуудалаад, таряа хуряахада тус бүридөө 2 сезонын нормонууды дүүргэһэн байнабди. Манай МТС-эй коллектив тракторна хүдэлмэрин жэлэй түсэб дүүргэнхэй. Съез-

магай ба хүдөөгэй эдбон муугаар хабадуулааг, комбайн, бригадануудта ба ферма дээрэ үсөөн ябадаг, мүн журнал захилга хэхи тун хознигуудай, хүдэлмэриһаа албахагшадтай гэрнүүдтэ гүй байна. Олонитын дүрзэтэ, журнал тараалгашад практинууд дээрэ, колхозууд ба зургаануудта мүнөө хүрэтэ болгодоогүй.

Партиин Заиграйн аймаг лэл тараалгын хэрэгэй ханга байһан ябадалда анхарал хангагүй, хэлхэе холбоһоний эрилгэшдтэ эрилтэ табангазэтэ, журнал тарааха талаар нитын-политическэ хүдэлмэрин абуулаха хэрэгтэ нар-советскэ эдбхитэдые, парторганизацинуудые эмхидхэнгүй.

Кяхтын аймагта хэлбэл хүдэлмэри мун лэ муугаар нэ. 1952 оной ноябрийн 1-эй гээр Кяхтын аймагта «Монгольска правда» газетэ гарт хэлгэ захигдаггүй «Бурят-Монголой үнэн» газетэ гын тиражууд оройдоо 50 центээр дүүргэгдэ. Кировой жэтэ колхозой (колхозой лэгнэ нүхэр Цыремпилов, ганизацинэй секретарь нүхэр машыренов) табан бригады фермын нэгэниһше газетэ даггүй байна. Аймагтай хүтэлхэ олон хүдэлмэрилгэшэ шээлхэдэ, хургуулинууды нүхэд Ванчиков ба Панков хын болыншые даагша нүхэ хина, сербассые даагша Коноватов, «Большевик» түрүүлгэшэ нүхэр Мункуев сад хүнүүд газетэ захидаггүй.

Кяхтын аймагтай хэлхэе хойто конторо (начальник Шербаков) аймаг соо хараалгын энэ муу байдалы байбашы, аймагта үгтэһэн нүүды ба журналнуудые захиха талаар шухала хэмдэ абанагүй.

Республикын хэлхэе хойто управлен ба тэрэнэй «Социализм» таһаг өөһэдэньгөө отделецинууды муугаар тарилнэ, тэдэнэй хүдэлмэрин шалгануудай, хүдэлмэридангаар туйлаһа, газетэ, журналралгын хэрэгы тараалгэмтэ этгээдүүдые харюулахабадуулаггүй.

Нютагай партийна, советско-комсомольско организацин хэлхэе холбоһоний хүдэлмэри дэй зорилгонь юуб гэбэл, тини дунда газетэ, журналны гые зүбөөр эмхидхэхэ, энэ тоологгүй ябадалда эсэе болоно. Манай коммунист хэлбэлэй удаханар ба үрхэн олонитын-политическэ мэрине хүн зоний дунда сэгшэ үргэнээр абуулаха, бундэ прицинууд дээрэ, колхоз МТС-үүдтэ ба эмхи зурин олонитын газетэ, журнал шадай үргэн сетэ байгуулаа. Газетэ, журнал тараалгэртэ тохёолдодог дугадаа эрид шууд зайсуулжа, айла ба городуудта газетэ, журнал хиха хараа түсэбые бурини шухала.

Агууехэ Октябрска социалистическэ революциин 25-даху жэлэй ой тухай илалтада этигэл түгэлдэр сталинска элидхэл бүхы дэлхэй дээрэ соностон дуулдаа бэлэй. Коммунистическэ парты, Советскэ гүрэн болбол бата бэхи тыл эмхидхэхэ ба социализм ороной сэргэй хүсэ шадалье шангадхаха тушаа угаа ехэ хүдэлмэри үгэрһэн үе соо хээ гэжэ нүхэр Сталин элидхэл соогоо харуула. Дайнай эхилһэнһээ хойшо 1942 оной ноябрь хүрээр советско-германска фронт дээр болоһон дайнай абуулганууды нүхэр Сталин гүнзгийгөөр шэнжэлэн харуула. Москва шадар, Тихвиц ба Ленинград шадар, Ростовой, Тулын, Калугын орондо Улаан Армин хэһэн амжалтата абуулганууд тэрэй хүсэ шадалай бэхижэһенине, немецко-фашистска сэргүүдэй нуларганине харуула. Итало-германска коалицие гапсаардуулжа, антигитлеровскэ коалици байгуулан ябадал дэлхэйн хоёрдоху дайнай жэлүүдтэ сталинска гададын политикын туйлаһан агууехэ аша габьяан мүн. СССР

Хони үсхэбэрлгын шухала кампани

Хони үсхэбэрлгын шухала кампани... 1950 ондоо...

Хони үсхэбэрлгын шухала кампани... хэд эх хонид болон хусанууд тур...

Хорин, Бичурин, Хэжэнгын, Тарбагатайн ба Түхэнэй аймаг...

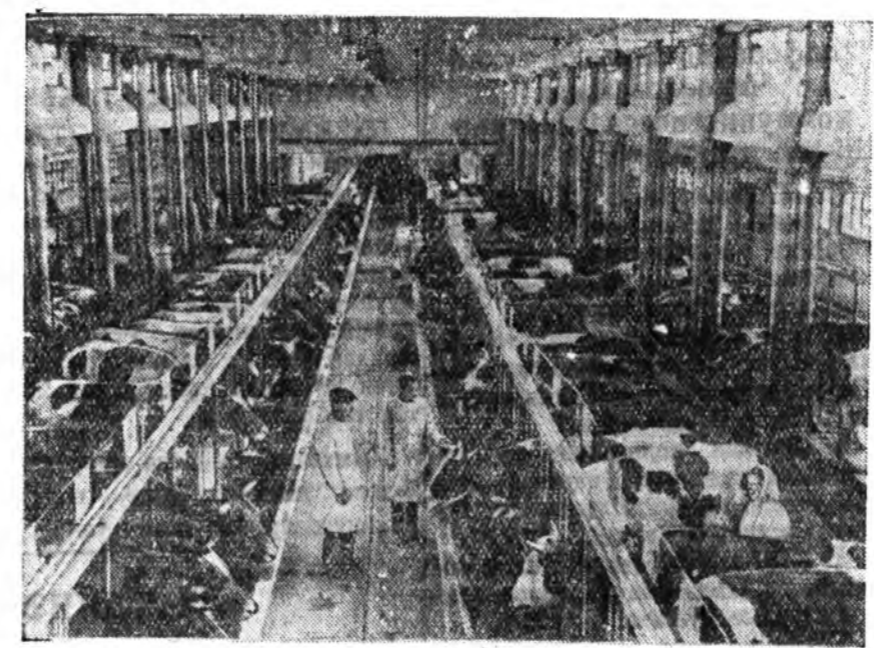
Түсэбэй ёһоор Торин аймагтй колхозуудта искуственн-үржүүлгын...

Орооной кампанин ябажа байха үед, искуственн-үржүүлгын пунктнуудта...

Искуственн-үржүүлгын пунктнуудта имгалт нарин нооһотой, нэгдэлх классай элитнэ хусанууды...

Хониды искуственнаар үржүүлх метод үргэнөөр хэрэглэх бүх арга боломжонуд манай республикын колхозуудта бин. Нютагуудтахи зооветеринарна мэргэжлэд, искуственн-үржүүлгын талаар техникүүд ба колхозууд бин байгаа арга боломжонуудаа дүүрнээр хэрэглэх, энэ шухала хүлэмэрине бүх хэмжээгэрнэ хайжаруулха уялгатай.

Хониды искуственнаар үржүүлх метод үргэнөөр хэрэглэх бүх арга боломжонуд манай республикын колхозуудта бин. Нютагуудтахи зооветеринарна мэргэжлэд, искуственн-үржүүлгын талаар техникүүд ба колхозууд бин байгаа арга боломжонуудаа дүүрнээр хэрэглэх, энэ шухала хүлэмэрине бүх хэмжээгэрнэ хайжаруулха уялгатай.

Московско область, Калининрайонной районой «Коммунарка» совхоз амаг шмэ эхэтэй малажаараа алдаршана. Эбэртэ бодо малын халуун ба хүйтэн унаар хангаганаан, автоматическа аргаар унаагаа хэгдээг уужаг харуул байранууд соо байдаг юм. Нү нааха түсэб нара бун үгүүлэн дүүргэгдэв.

Хүдөө ажахын выставкэ болобо

Кабанска хоёр үдэр соо боложо үнгэрэн хүдөө ажахын выставкэ хадаа дайнай хүлээлжүүлгэ...

Эрхим амжалтануудаа харуулан түрүү хүнүүд мүнэн шанда хүртэн, дипломууд ба үнэмшлэгүүдээр шагнагдан байна. Константин Трофимович Деметев түрүүлшээтэй «Коммунизм» колхоз байгша ондо бүх талмай дээрнээ дунда эргээр га бүрин 13 центнер тариа, тинхэд 250 гектарай га бүринөө 21 центнер шэниис хуряагаа. Энэ колхозой тарьян-ажалай бригада (бригадирын Петр Филиппович Бажеев) 120 гектар талмай га бүринөө 22 центнер шэниис, нүхэр Бурдуковскийн хүтэлбэрилдэг бригада 115 гектар талмай га бүринөө 21 центнер шэниис абалан байна.

Мүн «Байкал» колхозой гешүүд найн ургаса ургуулаа. Колхозой бүх талмай га бүринөө дунда эргээр 14 центнер тарьян, тэрэ тоодо 40 гектар талмай га бүринөө 18 центнер шэниис хуряагдан байха юм. Илангага цүүхэр Суворовой хүтэлбэрилдэг тарьян-ажалай бригада эх амжалта туйлаа. Тус колхозой оговордница А. Мешина га бүринөө 240 центнер кауста, 190 центнер морков хуряагаа.

Выставкэд хабаадаан «Коммунизм» колхозой наалишан Анна Бурдуковская энэ жэлэй 9 харын турша соо үнээн бүринөө 1100 литр, зарим үнээнээ 3 мянга шахуу литр нү наан байна. Выставкэ дээр Анна Бурдуковская Во-

рошилоай нэрэмжэтэ колхозой наалишан Татьяна Бакинатай уулзаба. Энэ наалишан үнгэрэгш 9 харын турша соо үнээн бүринөө 1000 литр нү наагаа. «Пальма» гэж үнээнини 3500 литр нү үгөө юм.

— Выставкэ билэни нилээд эх юмэндэ хургаба, — гэж Татьяна Бакина хөөрэнэ. — Үшөө эх амжалтанууды туйлажа шадаха байнаби. Тэрэнэй тула мал-ажалы хүгжөөлгын культуры дээшлүүлхэ, миучириска агробиологическа наукин хургаалай ёһоор малайнгаа ашаг шэмэ дээшлүүлхын тула тэмсэхэ хэрэгтэй.

Энэ выставкэд овош ба сад таригшад нилээд олон экспонатуды харуулба. Ксения Перевозниковагай хүтэлбэрээр Лениней нэрэмжэтэ колхозой оговордникууд хоёр гектар участок дээр 230—250 центнер кауста ба морков ургуулан байна. Энэ колхозой тэжээл бэлдэхэд бригада 0,5 гектарга 1200 центнер турпес абаа. Мүн Твороговско сельсоветэй Кировай нэрэмжэтэ колхозой тэжээл бэлдэхэд бригада га бүринөө 1220 центнер турпес хуряалан байгаа.

Олон жэлэй ногоо тардаг Сталинай нэрэмжэтэ тусгаар колхоз найн үр дүн туйлаа. Тус колхоз, үндэһэлэгшээ хягагай, «Онохойская»-га гэж сортын люцернын, сибирск волоснецын ба буцад ногоонуудай боолтанууды ба үрны выставкэд табиан байна.

Тус выставкэ колхозууд ба МТС-үүдэй урда Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездын табиган зорилгонууды амжалтатгайгаар бэлүүлхэ хэрэгтэ хүдөө тосхонуудай ажаллау хус шадалы эмхидхэн эхлүүлхэ хэрэгтэ нилээд эх удахшанартай. Н. Хазагаев.

ШАХАМАЛ ГАХАЙ ШАХХУУЛАД...

—Дми-митрий Варфо-фоломеевич, Балжини-нима Дашевич! Би таанартаа голгүй ехэ дуратайб. Бурхан үзэг, таанарай түлөө толгойгоошье табихаб.— гэжэ байжа шал ногтошоһондоо хэлэниинь ээдэлдэн Нечаев нэгэ Рябовые, нэгэ Хандажаповые хүзүүдэн таалана, олон табые туйлабагүйгөөр шашана...

Нилээд тэлэрбэ гэжэ мэдэхэдээ, Нечаевий мурьны сохино, үбдэгын хаджажа байжа, Рябов үрөөн нүдөө мэхэтэйгээр ангиа шуулжа байжа тэрээндэ хэлэнэ.

—Унөөхи гуйлтешини мэнэ гэнээр дүүргэхэби. Гүрэндэ тушаахаар зориута шахамал гахайнууд соо нэгэл ёһоорхон, доогуур абахада 130 килограммын гахай бин. Худалдаһан нэрэ зүүжэ, нүдэ бүрлэһан тула 1300 түхэриг Балжини-маар бухалтэрини дансада оруулхабди. Балжини-ма, минин хэлэшээр тааруулаад бэшээрэйш. Тинхэдэмнай манда хэншье хаджажа шадахагүй.

Хара мэхэтэ үгэ соогоо тааруулаад, тэдэнэр Рябовайхиһаа гарба ха...

Уданшьегүй гэгээн сагаан үдэр дунда колхозой гахайн байра тушаа буу нэрээд, гахай шашхашаба...

Хэдэн минутын үнгэрөөд байхада, мүнөөхи ногтуушуул томо гэшын гахай машинада ашаад, гуйлгэдлэжэ ябашоо хэн.

Тэдэнэр мүнөөхи гахайгаа МТС абаашаад, махынь килограмм бүрин 25 түхэригөө худалдаа гэһэн үгэ тараа лэн: «Нюу ноуотар нюрганай забһараар, хабша хабшатар хабһанай забһараар» гэһэн арадай оһонһон үгэ үнэн байшоо.

1951 ондо болоһон энэ ушар хадаа колхозой нийтын зөөрнөө өөһэдэ мэдээд, дура зоргоороо үрижэ байдаг хэдэн баримтануудай нэгэниинь юм.

Эдэ жулигууды, тэдэнэй хэһэн юумые балшыса барижа харуул...

Албан хойрог этэгээдүүд тухай

Курумканай аймагтай хэлхэ колхозной конторын тэсэшгүй муураар ажалладагшье аймагтай хүтэлбэрилхэ хүдэлмэрлэгшэд үнэинэй мэдээ юм. Теэд тус конторын хүдэлмэрине хайжаруулаха хэмжээ абадаггүйн гайхалтай.

Конторын начальник нүхэр Шепин хүдэлмэрлэгшэдтэйгөө хамта архидалаг тула, ажалай журам сахиха эрилтэ тэдэнэртэ хэхээ үнэинэй болишонхой. Энэ начальник заримдаа хүдэлмэрин үедэ архи уужархоб, ажалдаа гарадаггүй юм. Тинхэдээ аппаратайн ажал эхээр нуураа.

Тус конторын ахалагша агент нүхэр Горшин хүн зоной али нэгэн мэдүүлгэ ба гомодолтойгоор хандахада, тэдэнэртэ албан хойрог хандадаг, ноёрхдог зантай.

бал, нимэ байна. Нэгэ талайгай Сэлэнгын аймагтай Зүй-Сүтэйн сомоной Лениней нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд: түрүүлэгшэ Очиров Нима Мункуевич, тэрэнэй орлогшо Рябов Дмитрий Варфоломеевич, бухгалтер Хандажапов Балжини-ма Дашевич, нүгөө талаһаа—механизаторска кадрнууды бэлдэхэдэ Селэнгинскэ хургуулин хүтэлбэрилэгшэд: директор Хайдаров Владимир Петрович, хуралсалай талы даагша Нечаев Николай Григорьевич, багша Антошин Федор Маркелович гэгшэд архин халуугаар хоорондоо эльгэн инагууд болошоод, хүдөө ажамын артелин Уставые бүдүүлг муухайгаар эбдэн, колхозой нийтын зөөрөө алаамаа тоһолодолог, бөө бэдээ айлшлалсадаг болоһоор үнэинэ.

«Халхинэй угы хаа, үбһэнэй үзүүр хүдэлхэгүй» гэһэн үгэ бин. Дээрэ тоологдон хүнүүдэй ямар «палхи» хүдэлгэһынь нимэ баримтанууд тобойсо харуулжа үгэнэ: 1951 оной июльдэ Очиров, Рябов гэгшэдэй захиралтаар тарган гэһын нэрхэ ямаан Хайдаровта 160 түхэригөөр, тэрэ оной сентябрда Рябовай захиралтаар томо гэһын эрье хонин мүн тэрээндэ 150 түхэригөөр «худалдагдан» байгаа. Нэрхын түлөө Хайдаровта абаха 160 түхэриг оной эсэстэ үрилтэдэ бэшгэдэн байна.

1951 ондо мүн Рябовай захиралтаар Нечаевта 64 килограмм шэгнүүртэй гахай 384 түхэригөөр, Антошиндо 100 килограмм шэгнүүртэй шахамал гахай 1000 түхэригөөр, хургуулин хүдэлмэрлэгшэдтэ дүрбэ хараһаа үнгэрэн, тус бүрин 28—30 килограмм шэгнүүртэй 13 поршоһон оройдоо 2970 түхэригөөр «худалдагдан», мүн 600 килограмм овес минитээр үгтһэн байна...

Колхозой нийтын зөөрнө үриһэн, эдһэн эдэ этэгээдүүд хэды болотор дура зоргоороо зашлжа ябаха юм? Ш. Нимбус.

Энэ конторын дэргэдэ «Союзпечатино» районно түлөөлэгшөөр ажалладаг нүхэр Ларионова газетнүүд болон журналууды үргэн нийтин дунда тараахын түлөө оролдолог гаргадаггүй, республиканска ба аймагтай газетнууды тараалга хангалдаггүй байна Жэ-шээлхэдэ, «Курумканай колхозной» гэжэ газетэ 500 хнээг тарааха байһан аад, мүнөө мин 200 шахуу тараагаад, наана амар нууна.

Улан-Удэһэ почто заримдаа 10—15 хоног боложо эрэлэг Тээл почтын эрхэдэ нүхэр Шепин бүхн хүдэлмэрлэгшэдэ эмхидхэжэ, эрэн юумые адресарн саг болзор соонь хүргэдэггүй, газетнүүд ба бэшгүүдэ 3—4 үдэрээр даража байдаг юм.

Е. Цирилова.

ҮН ТҮРЭЛТЭНЭЙ ЗАМЫЕ ЗААГША ОДОН

Октябрьска социалистическэ революциин 35 жэлэй ой—оронуудай арадуудай ажаллаха баяр баясхананта союу. Бүхн үндэһэ яһанай арим ажалшад Советскэ Союзые ирамдалай зула, харуул найрсагдуйд харгы заагша одон үрүлдэг. Крейсер «Авророй» үрүлдэг аягаар хүн түрэлтэ түүхэдэ шэнэ үг сагай эхилдэ соносоголдон тэрэ үдэр-үйшэ дэлхэйн бүхн арадууд үрүлдэгэ хуби заадаһан эрд хубилалта харалдаһан, найрхан харгы замууд үрүлдэгдэн байха юм.

Б. ЛЕОНТЬЕВ

шанартай байһан тухайнй толо һонор ба гоё найханаар хэлэһэн байна. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездэд баяр хүргэхэдэ тэрэ ингэжэ хэлэ лэн: «1917 оной октябрь болотор капиталистическэ оронуудай ажалшад реформистска номлологодто мэхэлгэдээд революци тухай буруу аргаар ойлгодог, социализм тухай балараар мэдэдэг байгаа. Капиталистуудай ба помещикүүдэй эрлиг муухай мүлжэлгэдэ эсэргүү эбүүрхэл бобоолшолгын ажабайдалаар зобоогдон билэнэрэй ухаан мэдэрэл соо бин болон ургажа байгаа гэшье, билэнэр тэрэ байдалһаа мултаран гараха харгыгаа мэдэдэггүй байгааби. Большевикүүдэй Коммунистическэ парти болбол засагы дайшалан ажаж пролетаридай диктатурсы тогтоогоод, манай ухаан мэдэрэлд гэрэл туяа оруулжа, тодо һонор перспективнүүды манда үгһэн байна. 1917 оной октябрьһаа эхилэн билэнэр тэмсэлэй харгы дээрэ хатуу зоритгойгоор ба этигэлтэйгээр жагсабади. Энэ харгы болбол Советскэ Союз дотор бэлүүлэгдэжэ байгаа социализмин байгуулалтаһаа сасаран гаража байгаа марксистско-ленинскэ гэрэл элшээр, Ленин—Сталинай партир хүтэлбэрилэгдэн советскэ арадай илалтануудаар тунатуулагдажа байба».

Советскэ республикын эгээн түрүүшын актив дэлхэйн дайнда тинхэдэ хабаадасажэ байһан бүхн гүрэнүүдтэ хандуулан эб найрамдал тогтоохо гэһэн уряа байһан юм. Тэрэнһээ хойшо капиталистическэ оронуудай ажалшад советскэ арадай хэрэгы өөрингөө нангин

хэрэг гэжэ тоолодог болоо. Империалистическэ гүрэнүүдэй үзэн ядагша, дэлхэйн бүмбэрсэг дээрхи анха түрүүшын социалистическэ гүрэнине буу зэбсэгэй хүсөөр биса дараха гэһэн тэдэнэй хэдэлгэнүүдэй буруу нүрэн шалтагануудай нэгэниин тэрэ байһан юм.

«Олонинити хайшаал манай талада! — гэжэ залуу советскэ республикада эсэргүү харин сэргэй интервенциин түлэб дунда ябажа байхадан, 1919 оной эхидэ В. И. Ленин бэшэ лэн.—Буржуйнуудай амя абарха гэһэн юмэниинь тон ганса жада хэлмээ гарһаа алдаггүй дороо, пушканууды гартаа барижа байгаа дороо тэдэ пушканууды советскэ Росси тээшэ харуулан тодохо ба хэдэн харын турша соо тэрэнине биса дараха, юундэб гэхэдэ, хожом тэрэнине юугээршье даража шадахагүйш» (Зохёол, том 29, ноур 50).

Интервенциүүдэй хорото һанал бодолнуудай бүхүдөө буруу нүрэнэ байһыне, интервенцие буруу нүрүүлхэдэ капиталистическэ ороцнуудай өөһэдншэ ард зоной ээлхэ үүргы, Советскэ гүрэнэй байдалай дам саашаада зайлашагүйгөөр бэхжэжэ байһыне В. И. Ленин айкабтар хорон курсаар тодорхойлон байна. Советскэ ардада эсэргүү бузар булай дайе 3 жэл соо хүрэнгүйгэй илүүлээр, Антантын гүрэнүүдэй дотоодо талаһаа задаржа эхлһэнэй шалтаганаар империалистууд болбол хамааралсаха түсүүдээ хаяха баатай болоо лэн. «Ямаршье капиталистическэ гүрэнүүдтэ үшхөөр дарлагдаһан олонинитэ, — гэжэ 1920 оной һүүл болон Ленин хэлэһэн байна,—манай союзнигүүдэй болобо, юуб гэхэдэ, эвэ олонинитэ дайн сэргые талһадуулан байна» (Зохёол, том, 31, ноур 384).

Советскэ Союзай уласхоорондын лэрэ хүндэ уласхоорондын политикын гол шийдэхы факторнуудай нэгэниин болон Советскэ гүрэнэй найр-һая тогтон бэхжэжэ байгаа хүшэр хүндэ ба героическа тэдэ жэлнүүдтэшье, тэдэ мүнөөшье, — советскэ орондо хэлэн зуун миллион жинирэй хүнүүдэй талархалаг ябадал гансал үндэһэ нууригтай байха юм. Тэрэ үндэһэ нууриг юун бэ гэбэл, бүхн дэлхэйн ард олонинитын интересүүд советскэ арадай интересүүдтэй тааралдана, зүгөөр Советскэ Союзай гадаадын политика бүхн прогрессивн хүн түрэлтэнэй найдалга ба хүсэл зорилгодон тааралдана.

Нүхэр Сталин партиин XIX съезд дээрэ хэлэһэн түүхэтэ үгэ соогоо манай гүрэнэй политикы хүтэлбэрилжэ байгаа Советскэ Союзай Коммунистическэ парти хилын саада тээхн ахадуу арадуудай талаһаа хэээлдэһы дэмжэлгэтэй ба найдбаритай байһандань гүнзэгы шэнжэлэл хэһэн байна.

«Энэ дэмжэлгын онсо шэнжэнь юуб гэхэдэ, — гээд нүхэр Сталин заана, — ахадуу алишье партиин зүгһөө манай партиин эб найрамдал хүсэһэн эрмэлзэлгэ дэмжэһэн ямаршье дэмжэлгэ хадаа тэрэнтээ хамта эб найрамдал сахихын түлөө тэмсэлдэн өөрингөө арады дэмжэһэн дэмжэлгэ болоно. 1918—1919 оонуудта, Советскэ Союзда англиска буржуазин буу зэбсэгээр довтолһон үедэ англиска хүдэлмэришэд «Россиһаа гарга зайлуулагты!» гэһэн лозунг доро дайнда эсэргүү тэмсэл эмхидхэ лэн, энэнь хадаа түбхын түрүүндэ эб найрамдалай түлөө өөрингөө арадай тэмсэлэ дэмжэһэн дэмжэлгэ, тингээд удаан Советскэ Союзые дэмжэһэн дэмжэлгэ байгаа. Манай арадууд советскэ Союзай арадуудта эсэргүүгээр дайлагдахагүй гэжэ нүхэр Төрөлгү гү, али нүхэр Тольятини мэдүүлхэдэ, энэнь хадаа түбхын түрүүндэ эб найрамдалай түлөө тэмсэжэ байгаа Франциин ба Италиин хү-

дэлмэришэд болон таряашады дэмжэһэн дэмжэлгэ, тингээд Советскэ Союзай эб найрамдал хүсэһэн эрмэлзэлгэ дэмжэһэн дэмжэлгэ болоно. Харилсан дэмжэлсэлгын энэ онсо шэнжэ юугээр тайлбарилганаб гэхэдэ, манай партиин интересүүд, эб найрамдал хүсэдэг арадуудай интересүүдтэ зуршлалдаггүй байхаһаа гадна, харин зохиолон нилээдг байна. Советскэ Союз тушаа хэлэхэ болоо һаа, тэрэнэй интересүүд бүхн дэлхэйн дээрхэ эб найрамдалай хэрэгнэ бүрн таһаршагүй юм».

Советскэ гүрэнэй бүхн 35 жэлэй түүхэ болбол СССР-эй нэрэ хүндын ба дэлхэйн событнуудта тэрэнэй нүлөөнэй саг үргэлжэ ургажа байһанай түүхэ мүн. Теэд, энэнь тэршэлэн бусад оронуудай арадуудтай ахадуугэй барисае советскэ арадуудай хэлбэришгүйгөөр үргэлжэжэ байһанай түүхэ мүн. СССР дотор социализмин байгуулалтада, эб найрамдалай түлөө советскэ арадай тэмсэлдэн, империалистуудай дээрмэлдэгын түсүүдые һамна сохин үнэн тоборог болгоһон Советскэ Арминь сэргшэдэй эрэлхэг ябадалда ба героизмда бүхн дэлхэйн ажалшад хүкин баясхан ба баясашые байна.

«1917 ондо засагы манай партиин гартаа абһанай илүүлээр, — гэжэ нүхэр Сталин хэлэнэ, — капиталистическэ ба помещикүүдэй дарлалты усадхаха тушаа бодото хэмжээнүүды партиин абһанай илүүлээр ахадуу партинуудай түлөөлэгшэд, манай партиин шан габьяагаар ба амжалтануудаар эхээр баясажа, тэрэндэ дэлхэйн революционни ба хүдэлмэршэнэй хүдэлөөнэй «Ударна бригада» гэһэн цэрэдрэг олгоо лэн. Капитализмды дарлалта дээрэ зобожо байгаа арадуудай байдалы «Ударна бригада» амжалтанууд хүнгэдхэжэ юм гэжэ найдадагаа тэдэнэр энээгээр мэдүүлһэн байгаа. Манай парти энэ найдабарине харюулаа,

илангаа дэлхэйн хоёрдох дайнай үедэ немецкэ ба японско фашистска хэрэгшэ хүсэрхэлэе Советскэ Союзай бутэ сохоб, Европын ба Азиин арадууды фашистска бобоолшолгын аюулаһа абаарад байхадан харюулаа гэжэ би хананаб».

Арадай үргэн олонинитын Советскэ Союзда инэг дурань — түүхэдэ угаа эхэ удаханартай үзэгдэл мүн. Үнгэрэн 35 жэлэй турша соо болоһон түүхын удаханартай олон событнууды энээнэй аргаар ойлгожо болоно. Өөрингөө ажал-ябуулгын анханай хүни Советүүдэй тухай сөздын «Эб найрамдал тухай декрет» абһан тэрэ мартагдашагүй үдэрһөө хойшо арадууды хоорондо эб найрамдалы бэхжүүлхэ хэрэгтэ, империалистическэ дайнуудта эсэргүү тэмсэлдэ политиканэ зориулагдаһан тини гүрэн дэлхэйн бүмбэрсэг дээрэ бин болобо гэжэ олон зуун миллион хүнүүд ойлгоһон байгаа. Ажалшад болбол СССР дотор ябуулдажа байгаа айхатар эхэ байгуулалтын хойноһоо тон анхаралтайгаар ба хүжоон байртайгаар ажаллажа байба. Ороние индустриализацилгын сталинска политикын илалта, хүдөөдэ шэнэ, үзэгдэгүй түүхэтэ социалистическэ байгуулалтын амжалтанууд, советскэ культурын толомо туйлалтанууд—эдэ бүхнөө түрүү хүн тунэтэнэй туйлалта гэжэ хилын саада тээ сэргэдэг байгаа.

Үндэһэ яһатанай ба нацануудай алли тэгшэ эрхэтэ байлгын ариун нангин, хүн түрэлтэндэ айхатар эхэ дуратай идеологи, бүхн арадуудай хоорондоо хани барисаатай байлгын идеологи Советскэ Союзһаа гаража бүхн дэлхэй дээрэ тараагдана, бэшэ нацануудта орходо англо-саксонско үндэһэ яһатан «үлүү һайн» гэһэн, хүн түрэлтэндэ дуралгүй, ээрлиг шунахай ба бузар булай пропаганда, бобоолшол- (Тугсэхэһын 4-дэхн ноурта)

СССР дотор социализмын экономика проблемазүүд гэж И. В. Сталиний зохёол Корейдэ хэблэгдэ

ПХЕНЬЯН, ноябрь 2. (ТАСС). Корейн ажалтай партиин издательство хадаа партиин XIX съезд дээр Г. М. Маленковой хэ-н ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тоосоот элдхэлэе брошюра болгон олон тиражтайгаар хэблэн гаргаа. «СССР дотор социализмын экономика проблемазүүд» гэж нүхэр И. В. Сталиний зохёол олон тиражтайгаар хэблэгдэ.

Нүхэр И. В. Сталиний зохёолууд Румында хэблэгдэ

БУХАРЕСТ, (ТАСС). Румынск Арадай Республикын политическ литератураын издательство «И. Сталин. 1937 оной декабрин 11-дэ ба 1946 оной февралин 9-дэ Москва городой хунгуулин Ста-

«1951—1955 онуудта СССР-ые хүгжөөж табанжэлэй түсэб тушаа партиин XIX съездын директивэ-нүүд» гэжэ М. З. Сабуровой ба «ВКП(б)-гэй Уставта оруулагдаха хубилалтанууд» гэжэ нүхэр Н. С. Хрушевой элдхэлнүүд, нүхэр Л. П. Беринч хэлэн үгэ-наяр олон тиражтайгаар хэблэг-дэхэ байна.

линска округой хунгашадай хунгалтын урда тээхи суглаанууд дээр хэлэн үгэнүүд» гэжэ брошю-ры румын хэлэн дээр олон тираж-тайгаар хэблэн гаргаа.

СССР дотор социализмын экономика проблемазүүд гэжэ нүхэр И. В. Сталиний зохёол Японидо хэблэгдэ

ТОКИО, октябрин 31. (ТАСС). «Совет ньюс» газетын мэдээсэл-эй ёһоор, японо-советск хани барисаанай обшество «СССР дотор социализмын экономика проблема-зүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталиний зохёолой түрүүшүн бүлгэе хэб-лэн гаргаа. «Совет ньюс» газетэ Советск Союзай Коммунистическ партиин XIX съезд дээр нүхэр И. В. Сталиний хэлэн үгэн тек-стые толилбо.

«СССР дотор социализмын экономика проблемазүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталиний зохёол тухай лекци октябрин 27-до Токиодо болобо.

Японо-советск хани барисаанай обшество Советск Союзай Коммунистическ партиин XIX съезд дээр нүхэр Маленковой хэлэн элдхэлэе тэршэлэн толилоо.

Агууехэ Октябрин хүндэлэлдэ

БУХАРЕСТ, ноябрин 3. (ТАСС). Румынск социалистическ революциин 35 жэлэй оёе үйлдэбэринин ехэ амжалтануудар угтажа байна. Түүхэй эд, электроэнерги, түлиш ба материалнууде гамтайгаар гаргалшлын түлөө мурсысэжэ, Сталин городой ба Сталинска об-дэстин промышленна предприяти-нуудай хүдэлмэришэд хэдэн харын турша дотор гүрэндэ 25 миллион гаран лей алмаба. 10 үдэрэй урда тээ энэ обшестин фабриканууд ба заводуудай хүдэлмэришэд 1.300.000 лей вэмэжэ алмаха гэһэл уялга абаад, тэрэнэ дүүргэ.

Нефтяной промышленностин предприятинуудай коллективүүд октябрин урда тээхи мурсысэндэ түрүү зэргэдэ ябана. Мойнештин нефть олоборилгын хүдэлмэрилгэн шэд октябрэ нарада нефть абаха түсэбөө 133 процент дүүргэ.

Химическ промышленностин обшестин предприятинуудай ажалшад найлхадэй урда тээ абахан соци-алистическ уялганууда дүүргэдэ байна. Решниц металлургическа комбинатай хүдэлмэришд ба ин-женеро-техническ хүдэлмэрилгэн-шэд үүлэй үдэрнүүдтэ шэнэ ам-жалтанууде туйлаа. Решниц бу-лад хайлуулагшад булад түргэ-нөөр хайлуулаха метод хэрэглэнэ. Комбинатай доменцигууд графит-наа түрүүлэн хүдэлмэрилнэ.

СОФИЯ, ноябрин 3. (ТАСС). Болгарин ажалшад Агууехэ Октябрск социалистическ революциин 35 жэлэй оёе үйлдэбэринин шэнэ илалтануудар угтажа байна. Эдэ үдэрнүүдтэ олохон предпри-ятинуудай ба шэнэ барилгануудай коллективүүд үйлдэбэрингөө түсэ-бүүдэ болзорхоон урид дүүргэ-нэн тухай, промышленна шэнэ предприятинууде ашагалгада оруултан тухай мэдээсэнэ. Гүрэнэй промышленна «Коммуна» гэжэ предприятиин коллектив табан жэ-лэйнгээ түсэбэе ноябрин 1-дэ дүүргэдэ, октябрин урда тээхи мурсысэндэ ехэ амжалта туйлаа.

Целлюлозно завод ашаглагдажа эхилэ. Ноябрьн 1-дэ тус завод болгарска түрүүшүн целлюлозо бүтээн гаргаба.

Германо-советскэ хани барисаанай нара

БЕРЛИН, ноябрин 2. (ТАСС). Ноябрьн 7-до Германска Демократи-ческа Республикада германо-советскэ хани барисаанай нара эхилхэнэ. Германска Демократи-

ческа Республикын премьер-министр Отто Гротевель түрүү-тэй комитет энэ нары бэлдэх-ын ба үнгэргэхын тула байгуула-даа.

Национальна партийна конференци зарлаха тухай Чехословакиин коммунистическ партиин ЦК-гэй президиумэй тогтоол

ПРАГА, ноябрин 2. (ТАСС). Энэ оной декабрин 16—17-до Прагада национальна партийна конференци зарлаха тухай Чехо-ловакиин коммунистическ партиин ЦК-гэй президиумэй тогтоо-лые «Руде Право» газетэ толилбо. Партийна конференци нимэ зүблэ-хэ зүйлтэй байха гэбэл:

1. Партиин политическ ба эм-хидхэлэй хүдэлмэри, партиин шэнэ устайв проект. Элдхэлшэ нү-хэр Клемент Готвальд.

2. КПЧ-гэй ЦК-гэй составые нэ-мээхэ ба шэнэ гэшүүд болон кан-дидатууде хунгаха.

Партийна конференцидэ делега-дууде хунгаха гурим ба түлөө-лэгшэдэе эльгээхэ нормо тус то-гтоол соонь заагдаба. Чехословакиин коммунистическ партиин Центральна Комитетэй дуралдахан, Чехословакиин комму-нистическ партиин устайв проект тус газетэд тэршэлэн толилдоо. Чехословакиин компартиин ЦК-гэй президиум хадаа партиин устайв проекте үргэсөөр зүбшэн хэлсэ-хыень Чехословакиин коммунистическ партиин бүхэ обшестной, районо ба ногагай комитедуудтэ дуралдаха.

Итальянска коммунистическэ залуушуулай федерациин Центральна Комитетэй заседани

РИМ, ноябрин 3. (ТАСС). Италянска коммунистическэ залуушуулай федерациин Центральна Комитетэй заседани октябрин 30—31-дэ болобо. Федерациин сек-ретарь Энрико Берлингүер федера-циин 13-дэхи национальна съездые зарлаха ба бэлдэхэ тухай элдх-элэ хэбэ.

«Уинита» газетын мэдээсэлэй ёһоор, Берлингүер болбол эб най-рамдалай түлөө, национальна бээз даахан байдалай түлөө, 12-дохн съездын нүүлээр үнгэрэн гурбан жэлэй турша дотор ажабайдалай бүри үндэр хэмжээнэй түлөө коммунистическэ залуушуулай федера-циин ажал-ябуулангын хүндэ усло-винуудта бэлүүлэгдэ гэжэ тэм-дэглэбэ. Энэ үе соо хүдэлмэришэд италянска залуушуулай тоо 1948 оной декабрда 363 мянган хүн байнаа 1952 оной июльдэ 605 мянга хүртээр олошооро.

Дикманай бэшгэ Бониско парламентын францинуудта дамжуулан үгтөө

БОНН, ноябрин 3. (ТАСС). Баруун Германска ДПА агентствын мэдээсэлэй ёһоор, Бундестагай түрүүлгэшэ Герман Элерс Герман-ска Демократическа Республикын Арадай Палатын түрүүлгэшэ Дик-манай бэшгэе Бундестагай фран-цинуудта дамжуулан үгэхэе зар-хирба.

КОРЕЙДЭХИ СОБИТИНУУД АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, ноябрин 3. (ТАСС). Унгерэн үдэр корейскэ Арадай ар-миин частнууд Хятадай арадай найндуратантай хани харилсаатай ябажа, центральна фронт дээрэ хамгаалгын үсэд шанга байлда-нууде хэбэ гэжэ Корейскэ Ара-дай-Демократическа Республикын Арадай армин Главна командова-нин мүнөөдөр дамжуулан мэдээ-сэл соо хэлэгдэнэ.

Кымхвагай райондо американска 7-дохн дивизиин нэгэ полк 75 танкнуудаар ба олон самолёду-

даар дэмжэгдэн 14 довтолго хэбэ. Манай сэрэгүүдтэ сохигдоод, дай-сан хүнүүдэй ба материальна та-лаар ехэ гээлтэ хоролтодо орожо, гэдэргэе сухаряа.

Мундлиннхээ баруун тээ лисын-мановска сэрэгүүдэй нэгэ баталоон 13 дахин шэрүүн шангаар довто-лоо. Дайсан ехэ гээлтэ хоролтодо орожо, гэдэргэе намнагдаа.

Мүнөөдөр Арадай арминин се-нитнэ частнууд ба дайсанай само-лётууде агнн буудалгад дайса-най дүрбэн самолёт унагаагаа, 5 самолётёе гэмтээбэ.

Холлинэнэй мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, ноябрин 2. (ТАСС). США-гэй прогрессивнэ партинаа президентын тушаалда кандидат Холлинэнэй хунгалтын урда тээ хэлэн үгэсхэлэй үгэе США-гэй прогрессивнэ парти то-лилбо.

«Бүхэ Америкэ дотор эршүүл ба экзэнэрүүд нэгэл удхатай эри-лгэе тус тустаа, бүлэг бүлгөөрөө табина, — гэжэ Холлинэн мэдүүлнэ. — Тэдэнэр Корейдэхи дайнда эсэс табиныхе хаа хаангүгэй уртална, энэ дай зоогсоохе дуралдахада гэжэ президентын тушаалда кандидатуд-лай мэдүүлхыень эринэ. Гэбшээ, президентын тушаалда кандидат болоһон хоёр хүнэй нэгэннишье арадай эрид шангаар табиһан энэ асуудалда харюу үгөөгүгэй.

Эйзенхауэрэй ба Стивенсонэй хунгалтын урда тээхи үгэе хэлэхэ зуураа, Холлинэн ингэжэ мэдүүлбэ: «Ноябрин 4-дэ Эйзенхауэрэй тү-лөө голосовалха гэшэ Корейдэ дай ба үхэлэе холодоо үргэлжэ-лүүлхэе дуралдахан хүнэй түлөө голосовалха гэһэн удхатай юм, энэ хадаа дай зоогсоохе гэһэн үгэ үгэ-хээ хунгалтын урда тээхи кампа-нидашые асраһан хүнэй түлөө го-лосовалха гэһэн удхатай юм... Сти-венсонэй түлөө голосовалха гэшэ корейскэ дай үргэлжэлүүлхын тү-лөө голосовалха гэһэн удхатай юм. Энэ болбол дай үргэлжэлүүлэгдэхэ ёһотой гэжэ хэлэн хүнэй түлөө голосовалха гэһэн удхатай юм.»

Буудалга зогсоож, дайнай ябуулгануудай зогсоогдоһоной нүү-лээр сэрэгэй пленэхид тухай асуу-далые эбэй ёһоор зүбшэн хэлсэжэ, корейскэ дай дары түгээсхэ гэжэ прогрессивнэ партиин дуралдахан түсэбэе дабтаад, Холлинэн ингэ-жэ мэдүүлбэ: «Энэ дуралдахай үн-дээрхэ сэрэгэй ябуулганууде зоог-соохе гэһэн урталнаа асрашыень президентын тушаалда нүгөө хоёр кандидатуде бэлалхан шалта-ган бии юм гэжэ баталан хэлэнэ. Энэ шалтаган юуб гэбэл, өөһа-днгөө кандидатуде дэмжэдэг томо капиталистууд дайнда ехэ олзо олоно. Тэдэнэр дайной эхил-һэн сэгһаа хойшо 20 миллиард хэмжээтэй олзо олоо. Сэнгүүдэ ба олзо оролгы хэбээрнэ байл-гаа, салын хүлгэ багалдаха зорил-гоор томо капитал корейскэ дай үргэлжлүүлхэе оролоно. Тимэ-һээ тэрэ хадаа дай зоогсоохе тухай үгдээ хунгалтын урда тээхи кампа-нидашые үгэхыень өөрынгөө канди-дадуудта зүбшөөрнэгүгэй. Корей-дэхи дайнда эсэргүү, хүндэ сэн-гүүдтэ эсэргүү, салын хүлгэ багал-далда эсэргүү голосовалха ганса-хан зам бии юм. Арадай интере-сүүдэе олзо оролгоһоо үлүүдэ тоо-лодог гансахан партиин—прогрес-сивнэ партиин түлөө голосовалха гэжэ таанадые уртална... Прогрес-сивнэ партиин түлөө—эб найрам-далай, аюулгүй байдалай ба про-грессивнэ түлөө голосовалгалты!»

Тунисай арада Тунисска компартиин хандалга

ПАРИЖ, ноябрин 3. (ТАСС). заагдана. Эдэ реформонууд хадаа ООН-эй Генеральна Ассамблейн 7-дохн сессин зүблэхэ зүйлдэ Тунисска асуудалые оруулһантай лашарамдуулан, Тунисай арада тунисска коммунистическ партиин хандалгы «Юманите» газетэ то-лилоо.

Өөрынгөө сүлөөрэлгын түлөө тунисска арадай тэмсэлэй программа хадаа сүлэгдэнэ ба түрмэдэ хаа-даһан бүхэ патриодууде сүлөөл-гэ, хуули буса приговорнууде бо-лоуулаха, тунисска гражданинууд мурдхэ ябадал зоогсоохе, прогрес-сивнэ, гүрэнэй ба административна реформонууде бэлүүлгэе гэһэн эрлэтэ табина гэжэ хандалга соонь

бузгэдэнитын, сэхэ, тэгшэ эрхэтэ хунгуулин эрхын үндээр нюуса голосован хэжэ хунгалдага тунисска национальна суглаа бии болохо, хуули гаргалгын энэ ор-ганой үмэнэ харюусаха тунисска правительстве ба тунисска гражданинуудта бүрднэнэ админист-рацие бүрдүүлхэ гэжэ харвалха юм. Бүхэ партинууд ба националь-на организацинууд энэ программа-да нэгдэнэ.

Хандалга хадаа юрэнхэ про-граммын үндээр национальна антимпериалистическ фронт бай-гуулхын түлөө тэмсэлэе шаргал-хынь тунисска арадые уртална.

ХҮН ТҮРЭЛТЭНЭЙ ЗАМЫЕ ЗААГША ОДОИ

Түгээсхэлэ) Үб ба доромжолгы «хуулига зүб» гэһэн проагаанда тэрээндэ эсэр-гүүгээр табигдана.

Капиталистическ Европн бүхэ арминууде айлган хүрдүүлнэ: гитлеровскэ сэрэгэй машинэе баа-тар ехэ байлдануудта советскэ арадай бута сохижо байхадан, бүхэ хүн түрэлтэнэй талархал советскэ арадай талада байһан юм. Тээд, агууехэ полководец нүхэр Сталиний сэдэн мэргэнэйн ашаар, советскэ солдалуудай героизмын ашаар үхи хубуудын абаралдаһан олон миллион экзүүд эб найрам-далые, дэлхэйе хамгаалан аршал-һан, эрхэ сүлөө, соёл болборсолые асарһан тэрэ хүндэ баяр баяска-лар мүнөөшье болотор хүргэдэг.

Дэлхэйн хоёрдохн дайной нүү-лээр капитализмые хэдэн олон арадуудай гогожо хаяһанинь, шэнэ замые, социализмын замые шэлэн оложо, арадай демократи-ческа гүрэнүүдэе тогтоожо, СССР-тэй зэргэлэн шэнэ ударна бингада-нууде бии болгоһонинь тон зүй-тэй байха юм. Советскэ Союз бол-бол арадуудай хоорондо эб най-рамдалай ба хани барисаанай по-литика ябуулхадан энээнэй урда тээшье тэрэниинь арадууд бүхы-дөө дэмжэлэг байгаа, тээд зүбхэн гүрэнүүд ба тэдэнэй правитель-ствонуудай талаһаан дэмжэгдэ-дэггүй байһан юм. Мүнөө Советскэ Союз гансарханаа тинмэ по-литика ябуулхая болбөл.

«Советскэ Союз,— гэжэ партиин XIX съезд дээр хэлэн ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тоосоот элдхэл дотор нүхэр Г. М. Маленков хэлэнэ, —

эб найрамдалай политика бөлүүл-хэдэ, бусад демократицеска, эб найрамдалда дуратай гүрэнүүдтэй —Хятадай Арадай Республиктай, Польшотой, Румынтай, Чехослова-китай, Венгритэй, Болгаритай, Ал-банитай, Германска Демократи-ческа Республикай, Корейскэ Ара-дай Демократическа Республикай, Монгол Арадай Республикай гүрэнүүдэй нэгэн ханалтай байна. Эдэ оронуудтай СССР-эй харилсаан ур-дан түүхэдэ үзэгдөөгүй, гүрэнүү-дэй хоорондохн тон шэнэ харилса-най жэшэе мүн. Энэ харилсаан тэгшэ эрхын, экономика хани харилсаанай ба национальна бээз даанхай байдалы хүндэлэлгын үн-дэхэ нуури дээрэ байгуулагдан-хай. Бээ бээдэе тухалха тухай договорнуудта үшэн сэхэ СССР эдэ оронуудай ашандаа бэ-хижэхэ ба хүгжэхэ ябадалда ту-һална, дэмжэнэ, тухалхашье, дэм-жэхэшые байна»

Түүхын талаар абажа харабал тон богонихон болзоо—Октябр-ска революциһаа хойшо үнгэрэн-сагта туйлаһан шингээр өөрынгөө түүхэ дотор манай Эхэ орон бол-бол тимэ ехэ нэрэ хүндэтэй ба дэлхэйн собитинуудта нүлэтэй хэ-зээдэшье байгаагүй юм. Октябрин урда тээ томоонуд империалистическ державануудай колонинин ху-бин заяан буржуазно-помещичье Россияда тухайаа байгаа һэн. Американска, английска, француска, германска ба японскэ милитарист-нууд ехэнүүд хэнгүүдэе — Укра-ина ба Кавказые, Дунда Ази ба Дальна Востогые талһан абажа гэжэ ханаашалан, Россияе «ээр-

хэн дээрмэдэхэ газар» болгожо хубахые бодожо байгаа. Хаанта Россия экономика ба сэрэгэйнгэ тэлаар нула байһан дээрһээнэ, манай Эхэ ороной арадуудта тон аюултай байһан юм. Эдэ арадууды империалистууд болбол колони-альна богоолнууд болгохоёо на-надаг байба. Имангал Коммунистическэ партиин, хүн түрэлтэнэй ге-нинэр Ленин ба Сталиний толгой-лон бөлүүлэн социалистическэ революци энэ аюулһаа манай Эхэ ороние аршалан хамгаалжа, эгээн хүсэтэ ба дэлхэй дээрэ эгээн тү-рүү гүрэнэй гайхамшагта үүргэ дүүргэхэ ябадалда хүргэнэ байна.

Гражданска дайнай дүүргэе, ин-тервенциудэй бута сохидоһоной нүүлэхэнээр нүхэр Сталин ингэжэ заагаа һэн: «Россияе обёоронгүй байхаяа бо-лихоһоо байтагай, Россияе Черчил-линнэ занажа, мифическэ 14 гүр-ниин урдаа барин тэрэнэй наншалдажа эхилхэнэ байтагай, харин өөрыгөө баһуулхгүй ай-хабтар ехэ социалистическэ ара-дай державын Россияда урган дэбжэжэ байһыень, хэдэ дахин со-хюулхадаа ойгожо, тэрэнхээ тү-бэгшээрхэн айдга боложо байналд» (Зохёол, том 4, нуур 388—389).

Советскэ республикые 1924 ондо дипломатическа талаар «мэдэрэл-гын» долгинһоо—дэлхэйн хоёрдо-хи дайной урда тээхи үелэ улс-хоорондын ехэнүүд проблемэзүү-дые шиндхэлгэдэ СССР-эй улам үргэсөөр ба холодоо хабаадалсал-га тээшэ, зүгөөр дайнай үелэ — фашистска гүрэнүүдэе бута сохин халгалгада Советскэ Союзай

шиндхэхэ үүргэ тээшэ ошолгэ — капиталистическэ гүрэнүүдтэй ма-най ороной харилсаануудай тошо түүхэ тинмэ байха юм. Тэрэ түүхэ болбол эбэй ёһоор хани барисаатай байлгада СССР-эй бэлэн байһан тухай, дэлхэйн бүмбэрсэг дээрэ хоёр системэнүүдтэй эбтэйгээр харилсан байжа болохо тухай ленин-ско-сталинска заабариар холодоо тодорхойлодог байгаа. Америкэ-тэй экономика тэмсээн тушаа советскэ правительствын позици ямар бэ гэжэ «Чикаго Дейли Нюс» гэжэ американска газетын коррес-пондентын январ 1919 ондо асууха-дань, тэрээндэ харюусаха зуураа В. И. Ленин ингэжэ хэлэе һэн: «Биднэр Америкэтэй, бүхэ ор-онуудтай, тээд илангаяа Америкэтэй экономика хэлсэтэй байха эрид хүсэлэнтэйбди» (Зохёол, том 30, нуур 32).

Партиин XVIII съезд дээрэ нүхэр Сталин болбол советскэ га-даадын политикын гол принципүү-дые тодо һонороор ингэжэ найруу-лаа һэн: «Биднэр бүхэ оронууд-тай эб найрамдалай ба бодото хэ-рэгэй барисаанууде бэхжүүлхын түлөө байһабди, Советскэ Союзтай тиммэл харилсаанууде эдэ оронууд-дай баримталжа байгаа доронь, ма-най ороной интересүүдые эблэхэ һэдэлгэ тэдэнэй хэзүгэй доронь би-днэр энэ хараа шугама барим-талнабди, хойшоодошые баримталжа байһабди». Тэрэнэй нэгэч хамта «биднэр агрессорнуудэй талаһаа хэдгэдэг заналтаһаа айнагүйбди, со-ветскэ хилэнүүдэй ойроо хүртэш-гүй нангиниинь эблэхээ һэдэлгэ-дай үүдхэгшэдэй сохилтодо дабхар сохилтоор харюусахаа бэлэн бай-һабди» гэжэ нүхэр Сталин агрес-сорнуудтэ хануулга хэлэн байгаа.

Нүхэр Сталиний энэ хэлэнхөнэ хануулаад, партиин XIX съезд дээрэ нүхэр Маленков съездын деле-галуудай нэрвэмэ үни улзан зам-хашагүй альгаташалга доронь ин-гэжэ хэлэе һэн: «Манай Эхэ орондо гитлеровскэ Германиян харата муу-хайгаар довтолон ороходо, советскэ арад болбол дайсаанда эсэргүү хатуу шанга харюу сохило үгэжэ, тэрэниинь үй бута сохиһон байна. Манай парти наһи руу үгээе та-бидлаггүй юм гэжэ бүхэ дэлхэй этиган ойлгог лэ».

Империалистическэ лагерь бол-бол коммунистическэ партиин ба советскэ правительствын энэ ша-нар шэнжыень мүнөө һайса мэдэ-дэг болонхой. Мүнөө ООН-эй Генер-альна Ассамблейн заседанинууде хараад үзэбэл, советскэ делегациин үгэ хэлэхэ болоходонь, хахалдын хооһон байһан зал хүн зоноор дүүршэдэг, юуб гээдэ, делегалууды-ше, хэблэлэй түлөөлэгшэдше ха-даа СССР-эй нэрэнэ хэлэгдэнэ гансаханше үгэе дуулангүй гү, али дутуу дуулаад үлгэхээ ай-даг байна. СССР-ые хүгжөөлгын табалдах табанжэлэй шэнэ түсэб тухай буржуазна хэблэлэй мэдүүл-гүнүүдэе тэмдэглэмэр. Манай нэг-гэдхэн табанжэл баталан абаха үелэ буржуазна шэнжэлэгшэдэй «үнэншэдэггүй байдаһаан» оро-сарашые үлөөгүй. Советскэ Союзай бүхэ табанжэлүүдэй дүй дүр-шэл дээрһэнэ, СССР-эй дотоодын политическэ ба гадаадын полити-ческэ бүхэ актуудай дүй дүршэл дээрһэнэ советскэ үгэ болбол са-хюур шулуун шинги бүхэ ба най-дамжатай, советскэ түсэбүүд бодо-то ажабайдалда зайлшагүйгөөр ба хэлбэршгүйгөөр бэлүүлэг-дэдэг гэжэ баруун гүрэнүүдэй засаг баригшад мэдэдэг болонхой.

Эхэнэрнүүдэй шатарай улсхоорондын турнир

Эхэнэрнүүдэй шатарай улсхоорондын турнирай 8-дахн турнир риндэн 2-то болоо.

Грушкова-Бельска (Чехословакия) Берсеа де Монтеро (Аргентина) гэшэд наадаад, чехословакия тарша илаба. Белова (Румына) Тренмер (Англи) Хеескерк (Ирланди) гэшэд наалгад, тэрэнэ Бывкова—Шоде де Силян (Франци), Игнатьева—Рейшер (Америци) —Лангшо (Венгрия) гэшэд наадаад, советскэ шатарай булха боложо, партинууд хойшолуудалгаа, Брюс (Англи) Бейн (США), Келлер-Герман (Германска Демократическа Республика) Карфф (США) гэшэд уулзалганууд тэрэшэлэн дүүргэ-бэ.

Дүүрэггүй партинууд ноябрин 3-да наадажа дүүргэхэ байна. Турнир дээрэ дүүрэггүй партинууде ноябрин 3-да наадажэ дүүргэе. Наадалгаа нэргэлдэ гөөр, Карфф (США) ба Шоме Силян (Франци) гэшэд Билска шүүдгээбди гэжэ мэдэрбэ. Зворыкина Лангшые (Венгрия) 60-дахн ябадалдаа шүүбэ. Келлер-Герман (Германска Демократическа Республика) Карфф (США) фье, Лангшо Бейние (США) шүүбэ. Бейн-Брюс (Англи) тэдэй парти хойшолуудалгаа, улс-ска шатарша материальна ёр-люу байдалтай байна.

Зургаадахн турта наадалга Тренмер (Англи)—Рейшер (Англи) гэшээлэй парти үсэ-наадалгаба. 5 час наадалга дээрэ энэ уулзалган дүүрэггүй бэ.

Найман туртай нүүлээр 8-дохн очкотой, советскэ шатарша Белова Бывкова ба 6,5 очко аба Валентина Белова гэшэд түрэн-ябана.

Хойто-атлантическа блоготой сэрэгэй бэлдэхэ

ЛОНДОН, ноябрин 2. (ТАСС). Гүрэнүүд Турциин, Грециин, Югослава Штадуудай, Франциин, Англиин подводно лодка «Ла-Валеттада» (Мальта) эсэрэ гэжэ Рейтер агентствын респондент мэдээсэнэ. Турциин 3-да эхилэхэ далай-мануула ба агаарай-сэрэгэй мануула хабаадала байна. Тээд нуудаһа гадна Итали тэмдэ маневруудта хабаадала юм.

РИМ, ноябрин 3. (ТАСС). зарай дундада далайн баруун бинда Хойто-атлантическа океануудай агаарай ба далайн сэнүүдэй маневрууд эхилэ. АНСА агентствэ мэдээсэнэ, Турциин, Англиин, Франциин, Грециин ба США-гэй сэрэгэй корабльнууд маневруудта на-дана.